

Jordaan & Gouden Reael

Uitgave van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael

Jaargang 17 | april-mei 2020 | www.jordaangoudenreael.nl

Nieuwe normen gemeente

Meer ruimte voor voetgangers

Hoeveel ruimte hebben voetgangers nodig als ze een boodschappentas bij zich hebben of achter een rollator lopen? En hoe breed zijn ze als ze met z'n tweeën lopen, al dan niet gearmd? Het zijn vragen die extra actueel zijn in verband met de anderhalve meter afstand die we van elkaar moeten houden. Maar al voor Corona werd dit alles opgemeten, omdat de loopruimte van belang is bij de (her)inrichting van straten.

DOOR DIENIE MELJS

We hadden al een Visie Openbare ruimte, een Agenda Autoluw en een Fietsplan. Nu is de voetganger aan de beurt. Tenslotte is iedereen óók voetganger. In onze buurt wordt het grootste deel van de ruimte in beslag genomen door auto's en fietsers. De gemeente vindt dat er voor voetgangers méér ruimte moet komen. Slechts zo'n 30 % van de openbare ruimte in het centrum is momenteel voor voetgangers bestemd. En ze moeten die ruimte nog delen ook. Met afvalcontainers, terrassen, reclamezuilen, bomen, lantaarnpalen, uitstallingen van winkels, geparkeerde fietsen, groen en geveltuinen. Daardoor blijft er voor voetgangers niet altijd voldoende loopruimte over. In drukke

straten is er soms geen doorkomen aan. En een stoep is niet alleen maar loopruimte. Er wordt ook op gespeeld, mensen ontmoeten elkaar om een praatje te maken. Dat moet allemaal kunnen.

De nieuwe norm voor vrije loopruimte wordt nu vastgesteld op minimaal twee meter. Hoe komt de gemeente aan die maat? Een voetganger meet 60 cm, met boodschappentas 90 cm. Wandelaars lopen niet altijd dicht tegen elkaar aan. Tijdens de coronacrisis mag dat zelfs niet. Maar ook als we geen 1,5 meter afstand hoeven te houden, passeren we elkaar liever zonder lichaamscontact. Dat kost 30 cm extra. En een rolstoelgebruiker meet 90 cm. Omdat we niet dicht langs de gevel

of op de stoeprand lopen, blijft er 180 cm minimale loopruimte over. Dat wordt voortaan de absolute ondergrens in straten waar tien voetgangers per minuut worden geteld.

In het centrum is meer ruimte nodig: minstens 220 tot 290 cm. En in straten met veel verkeer, woningen, winkels en (groepjes) bezoekers is nog meer ruimte nodig: minimaal 290 tot 360 cm. Zijn er scholen of winkels die bevoorraadt moeten worden? Al die factoren spelen een rol bij de inrichting van een straat.

Geveltuinjes, bankjes en fietsen maken de stoep minder breed. Daarom tellen ze voortaan niet meer mee voor de loopruimte. In bijzondere straten, met géén of slechts één trottoir, gelden weer andere regels, afhankelijk van de drukte. Het wordt maatwerk. Maar uitgangspunt blijft dat er minstens twee meter loopruimte aan één kant van de straat moet zijn.

FOTO ROEL VAN DEN ENDE

Bij de herinrichtingsplannen, zoals die voor de Noord-Jordaan, is al rekening gehouden met de minimale loopruimte voor voetgangers. Terrassen, groen en andere voorzieningen komen niet langer op het trottoir, maar op de parkeerplaatsen voor auto's. Iedereen die nu een (verlenging van) een vergunning aanvraagt voor een terras of andere uitstalling, krijgt te maken met de nieuwe normen voor vrije loop-

ruimte zoals die vanaf komende zomer gaan gelden. ■

Micha Mos, lid van het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Centrum laat weten dat het maatwerk wordt. Men wil per stadsdeel in gesprek met bewoners. Mos: 'Dat was al noodzakelijk, en dat wordt alleen maar belangrijker in de anderhalve-metersamenleving.'

Overlast in de Palmstraat

Op zoek naar erfgenamen

FOTO HANS SNOEK

Om de overlast van daklozen en verslaafden in de buurt van de Palmstraat tegen te gaan, wil Ymere de trapopgangen van een aantal panden afsluiten. Daarvoor is toestemming nodig van de erfgenamen van de architect en Ymere kan ze niet vinden. De wijkkrant wel.

DOOR KAREL DE GREEF

Een groep van voornamelijk Oost-Europese daklozen en verslaafden zwerft al geruime tijd door de Jordaan. Aanvankelijk verbleven ze in de buurt van de Violettenstraat. Toen ze

daar vorig jaar zomer door bouwactiviteiten werden verjaagd, verhuisden ze naar de Palmdwarsstraat. Daar staan vijf gebouwen met op de begane grond winkels en bedrijven met daarboven appartementen die bereikbaar zijn via voor iedereen toegankelijke trap-

pen. Het overdekte bordes, bovenaan die trappen, blijkt een ideale plek om beschermd tegen weer en wind drugs te gebruiken. Al snel scheurden er drugsrunners met scooters door de buurt.

Mariët Bongers, die al veertig jaar met veel plezier in de Palmstraat woont, besloot de overlast niet langer te pikken. "Ik laat me niet uit mijn eigen straat weggagen." In januari stuurde ze een door vijftig buurtbewoners getekende petitie naar woningcorporatie Ymere, de eigenaar van die vijf appartementencomplexen. Daarin eist de buurt dat de openbare trapopgangen met een hek worden afgesloten, zodat ze alleen nog toegankelijk zijn voor bewoners met een sleutel.

Annet van Tulder, woordvoester van Ymere, vertelde dat er al eerder klachten waren ontvangen, onder meer van kinderdagverblijf Jor & Daan. Daar zouden ze ook overlast van verslaafden hebben in de onderdoorgang naar hun tuin en naar de boxen van de bovengelegen appartementen. Buurtbewoners waren verbaasd toen ze dat lasen. "Die onderdoorgang is al minstens tien jaar afgesloten met een poort waarvan alleen bewoners de sleutel hebben", aldus een van hen. "Het verbaast me dat Ymere dit niet weet. Zij hebben die gang destijds zelf laten afsluiten."

Afsluiten

Ymere wil op verzoek van de buurt ook wel de trapopgangen van de appartementencomplexen met een hek afsluiten, maar volgens de woordvoerder is dat nog niet zo eenvoudig. "In het verleden hebben wij ook al eens onderzocht of die trappen vanaf de straat konden worden afgesloten, maar de erfgenamen van de architecten weigerden daarmee in te stemmen."

De vijf gebouwen in de Palmdwarsstraat zijn

[Lees verder op pagina 2](#)

Japans Huis

FOTO IWAN BAAN

DOOR KAREL DE GREEF

In de Willemstraat, vlakbij de Brouwersgracht, staat tussen 'normale' bakstenen panden een bijzonder huis. Voor het lapje grond van 32 m² heeft Lada Hršak van het Amsterdamse architectenbureau LADA een torentje van vijf etages ontworpen met een woonoppervlakte van ruim 80 m². Haar ontwerp is geïnspireerd op het Tower House dat architect Takamitsu Azuma voor zichzelf ontwierp toen hij in 1966 met zijn gezin van Osaka naar Tokio verhuisde. Dat huis wordt beschouwd als een symbool van wonen in het centrum van een grote stad. De gemeente Amsterdam, die de grond verkocht met als voorwaarde dat het huis de buurt zou verrijken, is enthousiast over het resultaat. De meningen in de buurt zijn verdeeld. ■

Van de hoofdredactie

FOTO MAXINE VAN VEELLEN

Even waren we bang dat-ie nu echt niet meer kwam: het draaiorgel. Maar, later dan gebruikelijk, hoorden we toch het geruststellende geluid. Net als iedere zaterdag kwam-ie de Haarlemmerdijk opgereden. Een muzikje! Daar hebben we nu wel behoefte aan. Draaiorgelman in de Jordaan is een vitaal beroep. Een opmerkelijke bewoonster vond wel dat het mansbakje eigenlijk op een stok zou moeten, voor de broodnodige afstand.

Mensen wat een toestand. Deze coronacrisis heeft ook de Jordaan en Gouden Reael in zijn greep. Het is een vreemde tijd. Dat ziet u op pagina 3 met beelden van lege terrassen en

de natuur die ondertussen vrolijk doorbloeit. Voor sommigen is deze tijd verdrietig: zij verliezen dierbaren of kunnen hen niet bezoeken. Anderen genieten van de rust zonder vliegtuigen en van de frisse lucht. Mogen we die alsjeblieft behouden straks? De EU heeft verklaard dat dit hét moment is om echt voor duurzaamheid te gaan. Willen we straks weer al die files en uitlaatgassen? Misschien kan het een tandje minder.

We hopen ondertussen dat u zich er een beetje doorheen slaat, misschien met hulp van anderen? Op wijamsterdam.nl vindt u allerlei prachtige initiatieven en creatieve ideeën voor Koningsdag bijvoorbeeld.

We zijn blij dat deze krant weer bij u op de mat valt. En dat met minder advertentie-inkomsten. Begrijpelijk, want wat moet je aanprijzen als je niet of nauwelijks open bent? Vandaar dat u in deze editie de oproep vindt om de krant te steunen. Want juist een lokale krant kan in deze lastige tijden informatie en hopelijk ook een beetje troost bieden.

Frederique de Jong
IJsbrand van Veelen

Vervolg van pagina 1

in de jaren zeventig ontworpen door het bureau van de vooraanstaande architecten Aldo van Eijk en Theo Bosch. Het was een gecompliceerde en uitdagende opdracht in een van de slechtste delen van de Jordaan, met veel krotten en open gaten. Het resultaat was vernieuwend en wordt nog steeds beschouwd als een van de meest geslaagde stadsvernieuwingsprojecten in de Jordaan.

Op grond van de Auteurswet mag Ymere niet zonder toestemming van de architecten wijzigingen aan de panden aanbrengen. Aangezien Van Eijk en Bosch allebei zijn overleden, is toestemming van hun erfgenamen nodig. "Omdat de erven in het verleden weigerden in te stemmen met het afsluiten van de trapopgangen op straathoogte, willen we nu – mede op advies van de politie – kijken of we die trappen halverwege kunnen afsluiten", aldus Annet van Tulder van Ymere. "Misschien willen de erfgenamen hiervoor wel toestemming geven. Daarom gaan we opnieuw met hen in gesprek." Architect Sjoerd Soeters kent de panden in de Palmdwarsstraat goed. Hij was destijds verantwoordelijk voor de inrichting en verbouwing van kinderdagverblijf Jor & Daan. Het verbaast hem dat de erfgenamen van de architecten geen toestemming zouden hebben gegeven voor het afsluiten van die trapopgangen. "In de Nieuwmarktbuurt staat 'Het Pentagon' dat ook door Theo Bosch is ontworpen. Ook daar waren de trappen naar de bovengestegen appartementen vanaf de straat voor iedereen toegankelijk. Sinds de jaren zestig zag je dat vaker, maar daar zijn ze op een gegeven moment van teruggekomen. Op de Nieuwmarkt hadden ze nog veel meer last van junks dan in de Jordaan. Daar hebben ze die trappen al vrij snel na de oplevering in de jaren tachtig afgesloten. Met toestemming van de erfgenamen. Ik kan me dan ook niet voorstellen dat zij voor de gebouwen in de Jordaan geen toestemming zouden geven."

Telefoonboek

Ymere heeft over het nieuwe plan nog niet met de erven van de architecten gesproken. "Mede

vanwege de nieuwe privacywetgeving is het een hele klus om hen op te sporen."

Architect Abel Blom is verbaasd als hij dat hoort. Blom heeft lang samengewerkt met zijn leermeester Aldo van Eijk en werd na diens overlijden in 1999 directeur van zijn architectenbureau. "In 2007 heeft zijn weduwe Hannie van Eijk, die ook architect was, dat bureau voortgezet. Zij zit in Loenen aan de Vecht en staat gewoon in het telefoonboek."

Volgens Blom moet Ymere echter niet bij Hannie van Eijk zijn. "Hoewel Van Eijk en Bosch destijds samenwerkten, heeft Theo Bosch die complexen in de Palmdwarsstraat ontworpen. Bosch woonde destijds in Ransdorp, ik weet niet of zijn weduwe daar nog woont. Maar het archief van Bosch is na zijn dood ondergebracht bij het Nederlands Architectuur Instituut (NAi). Daar weten ze ongetwijfeld zijn erven te vinden."

Dit wordt aan ons bevestigd door het Nieuwe Instituut in Rotterdam, waarin het NAi in 2013 is opgegaan. Zij kunnen Ymere ook adviseren over de wijze waarop de toestemming van de erfgenamen geregeld kan worden. Dat geldt ook voor BNA, de branchevereniging van architectenbureaus.

Ook Sjoerd Soeters begrijpt niet dat het Ymere zoveel moeite kost om de erven van Theo Bosch te vinden. "Anders moeten ze even met Lucien Lafour bellen." Lafour, die een architectenbureau in Amsterdam heeft, werkte in de jaren zeventig bij Van Eijk & Bosch. Hij was als co-architect betrokken bij de gebouwen in de Palmdwarsstraat en heeft later ook de hekken bij 'Het Pentagon' in de Nieuwmarkt ontworpen. Enkele uren later laat Soeters opnieuw van zich horen. "Ik heb Lucien Lafour gebeld. Hij had het telefoonnummer van Marijke Bouman, de weduwe van Theo Bosch. Zij vertelde me dat ze er geen enkel probleem mee heeft als de trappen in de Palmdwarsstraat met hekken worden afgesloten, net zoals bij 'Het Pentagon' is gebeurd. En Lafour wil die hekken met alle plezier ontwerpen. Dan is dat meteen geregeld." ■

ANTIIEKCENTRUM AMSTERDAM

Elandsgracht 109, T: 020-6249038, E: info@antiekcentrumamsterdam.nl

Antiek-kunst-curiosa-vintage

MEER DAN 55 HANDELAREN, 6 DAGEN PER WEEK GEOPEND

Mantelzorgnieuws Centrum

Dementie in coronatijd, zo houdt u het vol

De coronamaatregelen hebben een grote invloed op ons dagelijks leven. Voor mantelzorgers en hun naaste met dementie is dit een extra zware tijd. Wat kunt u doen om het samen vol te houden?

Dagritme

Houd een vast dagritme aan, dat geeft houvast. Sta op een vaste tijd op. Zorg voor gezonde voeding, voldoende ontspanning en beweging. Doe bijvoorbeeld mee met Nederland in Beweging, van maandag t/m vrijdag te zien op NPO. Ga naar buiten als het kan en houd 1,5 meter afstand, ook bij kinderen. Heeft u een tuin of balkon, maak die klaar voor als het mooi weer wordt.

Activiteiten voor binnen

Activiteiten geven structuur aan de dag en bieden afleiding. Bedenk welke activiteiten uw naaste graag doet. Bekijk foto's, filmpjes, doe een spelletje. Vroeger werk of hobby kan een aanknopingspunt zijn. Kookte uw naaste bijvoorbeeld graag,

laat hem de aardappels schillen of groente schoonmaken. Kan uw naaste niet meer zelf lezen, probeer eens een luisterboek of lees voor.

Blijf in contact

Zorgt u op afstand? Bel vaker, stuur een sms'je, een WhatsAppje of een foto. Schrijf een brief of stuur een mooie kaart. Laat (klein-)kinderen een mooie tekening maken. Kijk of u kunt beeldbellen, zodat u elkaar toch even kunt zien.

Tip

Kijk voor meer informatie over dementie en corona op www.dementie.nl

Tip

Meldt u aan voor de gratis nieuwsbrief van Markant op www.markant.org

Mantelzorgsprekkuur

In verband met het coronavirus heeft Markant tijdelijk een telefonisch spreekuur voor mantelzorgers. Heeft u hulp nodig, iemand die met u meedenkt of heeft u behoefte aan een luisterend oor? U kunt van maandag tot en met donderdag tussen 10.00 en 12.00 uur bellen naar Markant.

T. 020 - 886 88 00. Buiten deze tijd kunt u een belafpraak maken.

'De zorg de baas'

Om mantelzorgers in coronatijd extra te ondersteunen biedt Markant de gratis cursus 'De zorg de baas' aan via beeldbellen. Rode draad in de cursus: hoe ga je om met het feit dat je samen met je hulpbehoevende naaste in isolatie bent of je naaste niet mag bezoeken in het verpleeg- of ziekenhuis. Kijk voor data en meer ondersteuningsaanbod op www.markant.org

Bent u mantelzorger?

Zorgt u langere tijd voor een familielid of naaste die lichamelijk of psychisch ziek is, een beperking heeft of vergeetachtig is? Dan bent u mantelzorger. Gemeente Amsterdam heeft verschillende voorzieningen voor mantelzorgers en de personen voor wie wordt gezorgd. Kom voor informatie en advies over wonen, zorg en welzijn naar het Sociaal Loket of het spreekuur van CentraM.

Sociaal Loket Centrum

Stadsloket Centrum
Amstel 1, ingang Amstelzijde
ma t/m vr 9.00-16.30 uur
T. 020 - 225 29 16
www.amsterdam.nl/sociaaloket

CentraM maatschappelijke dienstverlening

T. 020 - 557 33 38
ma t/m vr 9.00- 12.00 uur
E. info@centram.nl
I. www.centram.nl

Markant, centrum voor mantelzorg Amsterdam/Diemen

T 020 886 88 00
E info@markant.org
www.markant.org

Markant
centrum voor mantelzorg

Een vreemde lente

FOTO: S.BOKSER EN 1,5 METER HANS SNOEK | OVERIGE FOTO'S: ROEL VAN DEN ENDE

Open Ateliers Jordaan 2020

Uitstel is geen afstel

Ondernemer Marjo van Kleeff (55) is de nieuwe voorzitter van Open Ateliers Jordaan. Helaas kan dit tweejaarlijkse kunstevenement niet doorgaan in het Pinksterenweekend vanwege de coronacrisis. "Maar we gaan wel door met de voorbereidingen", zegt de kersverse voorzitter.

DOOR ANKE MANSCHOT

"Kunst is in deze tijden van crisis hard nodig om kleur aan het leven te geven", vindt Marjo van Kleeff. "Nu Open Ateliers Jordaan met Pinksteren niet door kan gaan, komt deze kunststroute op een later tijdstip. Uitstel is geen afstel", zegt ze blijmoedig. Marjo van Kleeff is een *selfmade* zakenvrouw die onder meer *Art Angels* opzette, een organisatie die 'kunstmakers en kunstkopers met elkaar verbindt'. Haar levensmotto's: 'Alles komt goed, als je er maar in gelooft en naar handelt.' En: 'Voor alles is een oplossing.'

Toen ze afgelopen november werd gepolst om voorzitter van Open Ateliers Jordaan te worden, hoefde ze daar niet lang over na te denken. "Ik zet me graag in voor kunstenaars. Ik bezoek al meer dan twintig jaar open ateliers, niet alleen in Amsterdam, maar ook in Edam, Groningen en andere steden. En ik koop daar ook geregeld kunst. Als je persoonlijk hebt kennisgemaakt met de maker, krijgt een kunstwerk extra waarde." Ze koopt voornamelijk beeldhouwwerken. "Die kun je telkens op een andere plek zetten. Ik hou van verandering."

Open Ateliers Jordaan 2020 heeft niet alleen

Marjo van Kleeff, de nieuwe voorzitter van Open Ateliers Jordaan

een kersverse voorzitter, maar ook twee andere nieuwe bestuursleden en een nieuwe projectcoördinator. "Zij hebben al de nodige ervaring opgedaan bij Open Ateliers Westelijke Eilanden", weet Marjo, die zich net als de overige bestuursleden belangeloos inzet. Tijdens een 'kick-offmeeting' afgelopen januari in theatercafé Spinoza hebben de organisatoren zich aan kunstenaars uit de Jordaan voorgesteld. "Daar kwamen veel kunstenaars op af", zegt Marjo. Ze laat als bewijs een foto op Instagram zien. Inmiddels hebben zich al 35 kunstenaars opgegeven voor de komende kunststroute in de Jordaan. "Ik bel nog steeds kunstenaars om te vragen of ze willen meedoen. Ja, ik bel ze. E-mails sturen is zo onpersoonlijk en niet iedereen leest ze geregeld." Ze bezoekt ook al kunstenaars in hun atelier. "Een rijkdom. Het zijn allemaal mensen met een passie. Ik ben dankbaar dat ik dit mag doen."

De organisatoren willen voor de komende Open Ateliers Jordaan ook muziekovertredens regelen, bijvoorbeeld in de Roode Bioscoop. "Dat verlevendigt de route en trekt hopelijk nog meer publiek. Want als er te weinig mensen komen kijken en kopen, houdt Open Ateliers op te bestaan. Hetzelfde geldt natuurlijk als er zich te weinig kunstenaars aanmelden, maar dat is gelukkig niet het geval."

Op de website van Open Ateliers Jordaan staat: 'Sponsors gezocht'. "We hebben inderdaad nog sponsors nodig om al onze plannen te realiseren. Er was al een groepje kunstenaars in hun eigen buurtje bezig met het werven van sponsors. Bij de slager, de bakker, et cetera. Maar vanwege de coronacrisis zijn ze daarmee gestopt. Al blijven donaties natuurlijk welkom. Donateurs krijgen er ook iets voor terug. "Voor

een bedrag van tussen de vijftig en honderd euro wordt hun eventuele bedrijf met adres en website in het programmaboekje én op onze website vermeld. Vanaf honderd euro staat het ook op de routekaart." ■

Info: www.openateliersjordaan.nl.
Donaties zijn aftrekbaar van de belasting.

'Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijn en Ik zal u rust geven.'

Matthéüs 11: 28

We willen jullie als Jordaanburen bemoedigen in deze moeilijke tijden!

Neem gerust contact op!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
M: 06 38 32 76 38

FOTO: ROEL VAN DEN ENDE

OUD NIEUWS

TRUDY FRANCO
DUIKT IN HET VERLEDEN

Cholera kaart uit 1867

Het sterfhuis van Rembrandt met plaquette in 1906

Prent begrafenis op de Karhuiseer begraafplaats in de 17de eeuw, Antonia Houbraken (1686-1736)

Gravure Pesthuis buiten de Leidsepoort ca. 1709

Begravenisstoet op de Dam

Epidemieën in de Jordaan door de eeuwen heen

Er zijn in de loop van de tijd veel epidemieën geweest. Besmettelijke ziektes zoals de pest, tbc, tyfus en cholera werden veroorzaakt door bacteriën, de Spaanse griep door een virus. Hoe werden ze destijds bestreden?

Het huidige coronavirus is te vergelijken met de Spaanse griep van 1918. Tegen het eind van de Eerste Wereldoorlog heerste er schaarste en armoede in de wereld. Het griepvirus had vrij spel. In totaal vielen er wereldwijd meer doden door de Spaanse griep dan door de oorlog. En dát waren er al bijna negen miljoen. Ook in Amsterdam heeft het virus flink huisgehouden. Dokters op huisbezoek kwamen niet verder dan de voordeur. Daar rookten ze 'ter bescherming' een dikke sigaar en stelden dan zo vast of er een besmetting was.

Mijn eigen grootouders werden zwaar getroffen door de Spaanse griep. Mijn opa, Lammert Schwennen uit Groningen, was als soldaat in Amsterdam gelegerd. Daar ontmoette hij Truus Wessels uit de Jordaan. Het klikte dusdanig goed dat er in oktober 1917 getrouwd moest worden. Na de geboorte van Liesje vertrokken ze naar Groningen. Daar sloeg het noodlot toe. Baby Liesje stierf aan de griep. Lammert overleefde de ziekte ternauwernood. Na een week in coma te hebben gelegen kreeg hij enorme neusbloedingen. Tot hij ineens zei: "Ik heb zin in een haring." Toen wist ze dat hij beter werd. Toch werden het verdriet en de heimwee Truus te veel en keerde ze met Lammert terug naar Amsterdam.

Tuberculose (tbc) was een gevreesde volksziekte, veroorzaakt door de tuberkelbacterie. TBC werd in ons land pas in de jaren '60 van de vorige eeuw bedwongen. Begin 20ste eeuw kwamen de eerste sanatoria, gefinancierd door het zogenaamde Koperen Stelen Fonds, opgericht door Henri Polak en 'ome' Jan van Zutphen van de Diamantbewerkerbond. Op consultatiebureaus werd de bevolking gecontroleerd d.m.v. de Mantouxtest. Daarbij werd een heel kleine hoeveelheid tuberculine ingespoten in de linkerarm. Op scholen kregen kinderen jaarlijks 'krasjes' op de linkerarm, of speciale pleisters op de borst. Door de huidreactie af te wachten kon men de ziekte tijdig opsporen. Leerkrachten moesten jaarlijks worden 'doorgelicht' door röntgenfoto's van de longen te maken. Om aan de onderwijsopleiding te kunnen beginnen was een z.g. tbc-verklaring vereist. Zelfs in 1974 had ik nog zo'n verklaring voor die opleiding nodig.

Epidemieën verspreiden zich vooral in arme buurten, en dus ook in de overbevolkte Jordaan. Met de hygiëne was het hier slecht gesteld. Er was geen riolering en ook het drinkwater was niet veilig. Daarom werd er veel licht bier, water uit de Vecht en regenwater gedronken. Tijdens de 19de eeuw waren cholera en tyfus vaak terugkerende epidemieën. Tegen deze darminfecties viel weinig te doen. Cholera patiënten kregen een speciaal papje op hun borst gesmeerd, maar dat hielp nauwelijks. Deze epidemieën werden pas tot staan gebracht

toen er riolering werd aangelegd en waterleidingen voor schoon drinkwater.

Tot het einde van de 17de eeuw waren er vaak uitbraken van de pest. Omdat niemand wist waar 'de zwarte dood' vandaan kwam, werd er volop gespeculeerd over de oorzaak. Geruchten verspreidden zich nog sneller dan de pest zelf. Opvallend was dat Joden minder vaak werden getroffen. Volgens velen was het *dus* hun schuld. Zij zouden de pest via 'kwade dampen' verspreiden. In werkelijkheid waren bacteriën van rattenvlooien de oorzaak. Dat Joden minder vatbaar waren, kwam door hun betere hygiëne en rituele baden. Tegen de pest was weinig te doen. Het algemene advies was geen sla of spinazie te eten. Dokters droegen voor hun gezicht grote puntkappen, gevuld met kruiden tegen de 'kwade dampen'. Bij huizen van besmette patiënten werd aan de voordeur een bosje stro gehangen, ten teken dat daar de pest heerste. Op de Egelantiersgracht woonde apotheker Hendrick Cornelisz. Panser. Hij werd de 'pestapotheker' genoemd, omdat hij met kruidenmengsels soms levens wist te redden. Patiënten werden geïsoleerd in het Pesthuis, dat later het Buitengasthuis werd. Nog later werd dat het Wilhelminagasthuis en nu het W.G.-terrein. Ook Rembrandt, die na zijn faillissement naar Rozengracht 184 was verhuisd, werd zwaar door de pest getroffen. Hendrickje Stoffels stierf in 1665 aan deze ziekte, zijn zoon Titus drie jaar later. Een jaar daarna stierf ook Rembrandt, niet aan de pest, maar waarschijnlijk van verdriet en eenzaamheid.

Lepra is een besmettelijke bacteriële infectie. In de 15de en 16de eeuw werden leprapatiënten opgesloten in het Leprozenhuis, ver van de stadsgrens, om verdere verspreiding tegen te gaan. Eens per jaar, op 'Koppertjesmaandag', liepen ze in optocht en met ratels naar de Dam om geld in te zamelen voor het Leprozenhuis. Daar kregen ze ook een maaltijd aangeboden.

Slachtoffers van de pest, en later ook die van de cholera, werden begraven op het 'pestkerkhof', het Kartuizer kerkhof. Toen die begraafplaats eind 19de eeuw een speeltuin werd, mochten de kinderen niet te diep graven in de zandbak. Toch heeft mijn oma Truus daar als kind nog knekels gevonden, waarmee werd gespeeld. ■

Bronnen: Stadsarchief Amsterdam; De Amsterdamse Jordaan, J.Z. Kannegieter; Jordaan tussen taal en beeld; IsGeschiedenis; KNCV Tuberculosefonds.

Bewoners Westerkade boos

Er sneuvelen weer twee bomen

Het zijn er maar twee. Wéér twee platanen die worden omgehakt. Op het totale aantal gekapte bomen stelt het niet veel voor. Maar voor bewoners van de Westerkade is dit een symptoom van een allesbehalve groen beleid.

De twee meest linkse bomen worden gekapt

DOOR DIENIE MEIJS

In de zomer van vorig jaar ontdekte een buurtbewoner bij toeval dat de gemeente een omgevingsvergunning voor de Westerkade had verleend. De vergunning had te maken met het kappen van twee bomen. De bomen moesten weg, omdat de wortels het wegdek opdrukten en er, als onderdeel van de herinrichting van de openbare ruimte, nieuwe bestrating moest komen. Dat daar plannen voor klaarlagen, daarover had de gemeente geen enkele bewoner geïnformeerd.

Nog net op tijd konden veertien bewoners bezwaar maken tegen de kapvergunning. Nadat hun bezwaarschriften ongegrond waren verklaard, tekende Evelien van de Sande Bakhuijzen namens de bewoners beroep aan bij de Amsterdamse rechtbank. Ook vroeg ze de voorzieningenrechter om de bomenkap te verbieden zolang er niet definitief op het beroep was beslist. De bewoners vonden dat de bomen behouden moesten blijven. Niet alleen vanwege de positieve invloed op het leefklimaat en de luchtkwaliteit, maar ook omdat er al zoveel bomen waren gekapt.

Volgens de gemeente bleek uit onderzoek van Bomenwacht Nederland dat de twee platanen aan de Westerkade een matige tot slechte conditie hebben. Daarom zouden ze de wegwerkzaamheden toch niet overleven. Hoewel Evelien de onafhankelijkheid en daarmee de betrouwbaarheid van het onderzoek van deze commerciële organisatie in twijfel trok, had zij dat volgens de rechter onvoldoende onderbouwd.

Ook bij de verplichting van de gemeente om na de kap twee bomen van een vergelijkbaar formaat te planten, had Evelien twijfels. Is het zinvol om nieuwe grote bomen te planten op een plek waar al zoveel wortels in de grond zitten? Terwijl de bewoners uitgaan van het principe 'niet kappen, tenzij', hanteerde de rechter als uitgangspunt 'kappen, mits herplanten'. Daarom wees hij zowel het beroep als het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening af. De bewoners kunnen nu alleen maar afwachten wat er komen gaat. En wanneer. ■

GRIP OP UW LEVEN
Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

CentraM
maatschappelijke dienstverlening

Contact:
020-557 33 38
tussen 9 en 12 uur.
U kunt ook langs komen bij een van onze Pluspunten in de buurt.

Voor meer informatie en adressen kijk op onze website:

www.centram.nl

Gallery238 viert jubileum

Galeriehouder met uithoudingsvermogen

Gallery238 op de Brouwersgracht hoopt dit najaar het 35-jarig bestaan te vieren. Paul A.G. Lohmann (62) runt de galerie, een van de oudste van Amsterdam, samen met zijn echtgenote Jeannette. Het verhaal van een succesvol ondernemer in de kunstwereld.

DOOR KAREL DE GREEF

Gallery238 bevindt zich op de begane grond en eerste etage van een indrukwekkend grachtenpand aan de Brouwersgracht 238. De muren hangen vol met tientallen, veelal figuratieve schilderijen. Eigenaar Paul Lohmann gaat ons voor naar de lift die ons geruisloos naar de VIP-ruimte op de eerste etage brengt. We nemen – vanwege het coronavirus – met ruime afstand van elkaar plaats op een comfortabel leren bankstel. Paul woont in Den Haag (“mijn vrouw is daar met geen stok weg te krijgen”) en werd vijftien jaar geleden eigenaar van deze Amsterdamse galerie.

Gallery238 werd in 1984 opgericht door de echtgenote van Paul van Schilfgaarde, destijds hoogleraar planologie aan de Technische Universiteit Delft. Doordat Lohmann na zijn studietijd contact met Van Schilfgaarde heeft gehouden, kon hij in 2006 niet alleen het pand maar ook de galerie aan de Brouwersgracht overnemen. Paul was niet onbekend met de kunstwereld. Van jongs af aan verzamelt hij kunst en sinds 1992 verhuurt en leaset hij kunstwerken. Daarnaast had hij een adviesbureau dat overheden bijstaat bij de herontwikkeling van achterstandswijken, de zogenaamde Vogelaarwijken. Als gemeenten leegstaande panden hadden opgekocht, trokken er vaak kunstenaars in. Paul raakte bevriend met een aantal van hen en al snel ging hij ze ook zakelijk adviseren. In 2010 verkocht hij zijn adviesbureau en sindsdien houdt hij zich hoofdzakelijk met kunst bezig.

Gallery238 vertegenwoordigt momenteel tien kunstenaars, minder dan de meeste galeries. “Niet alleen het werk, ook de persoonlijkheid van de kunstenaar moet mij aanspreken”, zegt Paul. “Ik wil ze allemaal voldoende aandacht kunnen geven. Met al mijn kunstenaars maak ik een businessplan.” Om hen te promoten, plaatst hij regelmatig advertenties in kunst- en andere bladen. Ook verscheen hij in het tv-programma Business Class van Harry Mens, een oude bekende van hem. “Ik had Harry voorgesteld om zijn vaak toch wat saaie onderwerpen af te wisselen met kunst-items. Hoewel Harry dat wel zag zitten, wilden veel kunstenaars en galeriehouders niet met zijn programma geassocieerd worden. Daarom besloot ik het zelf maar te doen.” Op een zondagochtend in oktober 2018 legde Paul aan Harry Mens uit waarom het fiscaal aantrekkelijk kan zijn om te investeren in kunst. Ook vertelde hij dat er die middag in zijn galerie een expositie zou worden geopend met nieuw werk van Svetlana Tartakovska. “Desondanks was er een uur na de opening nog niemand komen opdagen”, aldus Paul. “Maar aan het eind van de middag stroomde de galerie plotseling vol. We hebben nog nooit zo’n drukke opening gehad. Na afloop waren de meeste schilderijen verkocht en had Svetlana minstens twintig opdrachten voor het schilderen van portretten op zak. Overigens schildert ze maximaal vier portretten per jaar.” Svetlana Tartakovska geniet enige landelijke bekendheid door haar deelname in 2013 aan het tv-pro-

Schilderij van Svetlana Tartakovska: meisje met vlechten, 70 x 44 cm, olieverf op masoniet, 2018.

gramma Sterren op het Doek. Haar portret van Joop van den Ende was de favoriet van de tv-coryfee. Ook in het buitenland is ze succesvol. Vorig jaar hing haar werk op de prestigieuze kunstbeurs Art Miami in de stand van Galerie Terminus uit München. Met deze galerie, die tal van wereldberoemde kunstenaars zoals Andy Warhol en Gerhard Richter vertegenwoordigt, werkt Gallery238 al jarenlang samen. De galerie is inmiddels 35 jaar op de Brouwersgracht gevestigd, volgens Paul een ideale locatie. “Gelukkig zitten we hier op een rustig deel van de Brouwersgracht, waardoor Bekende Nederlanders onopgemerkt bij ons kunnen binnenlopen.” Tot zijn klantenkring behoren ook gefortuneerde zakenlui. Na de kredietcrisis van 2008, toen de huizen- en aandelenmarkt in elkaar stortte, zijn veel kapi-

taalkrachten in kunst gaan beleggen. “Vaak hebben ze nog niet veel verstand van kunst. De prijs van een schilderij is voor hen minder van belang dan de zekerheid dat hun aankoop in waarde stijgt. Deze klanten adviseer ik graag bij het opbouwen van een collectie. Ik bied ze nogal eens aan dat ze me mogen bellen als ze hun aankoop weer willen verkopen. Van dat aanbod heeft nog nooit iemand gebruik gemaakt. Ook al is de waarde vermeerderd, ze raken gehecht aan hun schilderij. Dat heb ik zelf ook. Nadat ik vorige week een schilderij van Svetlana had verkocht, heb ik het met pijn in mijn hart van de muur gehaald.” ■

Meer info: www.gallery238.com. Tijdens de coronacrisis alleen op afspraak geopend.

Liggeld Amsterdam verdubbeld

Zonder waarschuwing!

DOOR ALIET ROGAAR

Al tien jaar ligt mijn bootje in de Egelantiersgracht. Het is ooit door mijn ouders ontworpen. Zij waren van plan om er met hun kinderen en kleinkinderen nog lang van te genieten. Helaas is mijn vader vroeg gestorven. Daarom heb ik, na de verkoop van het ouderlijk huis, de boot naar Amsterdam gevaren. Om sentimentele redenen onderhoud ik het en af en toe geniet ik samen met familie van een boottochtje. De betaling van het liggeld werd voorheen altijd door Waternet geregeld. Maar wat schetst mijn verbazing? Onlangs ontving ik de rekening van de gemeente Amsterdam en blijkt het liggeld verdubbeld te zijn. Zonder opgaaf

van reden en zonder waarschuwing vooraf. Bij de rekening staat vermeld dat als deze niet wordt betaald, de boot op mijn kosten wordt weggesleept. Ik heb daarop tot tweemaal toe naar de gemeente gebeld. De ambtenaren die ik sprak, vonden de verdubbeling van het liggeld ook schandalig. Zij hadden van meerdere inwoners gehoord dat hun bootje onbetaalbaar was geworden. De verhoging blijkt een soort ‘straf’ te zijn voor boten die geen elektrische motor hebben. Ik moet nu € 55 per m² gaan betalen, voor elektrische boten is het € 16 per m². Ik vraag me af waarom hierover niet eerder is gecommuniceerd. Wij onderhouden onze boot met zorg en liefde en willen best in-

FOTO: FREDERIQUE DE JONG

vesteren in het ombouwen naar elektrisch. De € 400 die ik nu extra aan liggeld moet betalen, had ik veel beter daaraan kunnen besteden. Via de website van de gemeente heb ik een bezwaarschrift ingediend. Ik hoop dat meer booteige-

naren zullen volgen. We hoeven dit niet zomaar te laten gebeuren!

Ook bezwaar maken? Kijk dan op www.amsterdam.nl/varen. Kun je daar het bezwaarformulier niet vinden, bel dan voor hulp naar telefoonnummer 14 020.

KUNST KAN...

Onze openingen, concerten en andere activiteiten zijn als gevolg van de COVID-19-pandemie voorlopig uitgesteld. De galerie blijft echter wel open maar zal niet meer dan drie tot vier bezoekers tegelijk toelaten.

KUNST KAN...RICHTUIGEN

De tentoonstelling van Wannes Lecompte is voorlopig tot eind mei verlengd. We zitten echter niet stil. In de afgelopen dagen hebben wij de website aangepast. Bezoek onze kakelnieuwe site en volg ons op Facebook, Instagram en het Vimeo kanaal. Geniet van de diverse werken en meld u aan voor de maandelijkse nieuwsbrief.

KINDEREN EN KUNST

We werken hard aan nieuwe tentoonstellingen en in de komende tijd zal er op kleine schaal kunstlessen aan kinderen worden gegeven door Paul Wiegman. Elke maandag en woensdag van 14.00 tot 16.00 uur. Kinderen vanaf 4 jaar zijn van harte welkom. Maximaal 4 kinderen per keer. En dat voor een bescheiden bijdrage van 20 euro, materiaal inbegrepen. Bij interesse kunt u uw kind inschrijven via: info@kunstkan.nl of kom gewoon even bij ons langs in de presentatie ruimte op de Tweede Tuindwarsstraat 4.

KUNSTKAN... VRIENDEN MAKEN

Draag bij aan het vernieuwde concept van de buurtgalerie en wordt vriend van de Kunst Kan... voor slechts 60 euro per jaar en geniet van de vele ontmoetingen, tentoonstellingen en andere evenementen in 2020. Je helpt ons op deze manier een bijdrage te leveren aan de programmeringskosten, kunstenaars honoraria, rondetafelontbijten, concerten en de publicaties.

Daarnaast ontvang je 5 keer per jaar een kleine publicatie met achtergrond informatie van de tentoonstellingen/presentaties. Deze dient wel opgehaald te worden in de presentatieruimte zelf.

Doen?

Maak 60 euro over op rekening van Stichting What Art Can Do NL55INGB0008350633 onder vermelding Vrienden van KUNST KAN + emailadres en wij houden je van alle activiteiten op de hoogte.

Voor meer informatie kunt u kijken op onze website www.kunstkan.nl

De kunst van het zitten

WULF
WONEN

Rozengracht 74 t/m 78
Amsterdam 020 6265011
www.wulfwonen.nl

BEAUTIFUL GOODBYES

JACK LIGTVOET UITVAARTVERZORGING

Melding van overlijden
Informatie aanvraag 06 260 56 999
Palmgracht 5C - Amsterdam
info@beautifulgoodbyes.nl

**ALS NIETS MEER ZEKER IS
DAN IS ALLES MOGELIJK!**

FOTO ENIC VAN DEN ELSEN

In memoriam

Dientje of niets

1 pakje Nescafe Wiener Melange, 1x Wasa, 6 eieren, 2 pakken soep, 2 haringen en Engelse Drop. Iedere zaterdagochtend, rond de klok van tien uur, stapte ik binnen in het souterrain van Dien LaCroix aan de Lindegracht. Ze woonde daar al meer dan zestig jaar en het interieur was door de jaren heen weinig veranderd. Ik kwam er voor koffie, gezelligheid en om boodschappen te brengen. Dien was bijna 100 en lopen gingen vanwege de artrose ieder jaar slechter. Maar haar bed was altijd opgemaakt, haar huisje aan kant en haar haren roken naar Spaanse baby-eau de cologne.

De boodschappenlijstjes waren wekelijks min of meer gelijk, maar toch legde ze iedere week een nieuwe voor mij klaar. In de zomer stonden er steevast aardbeien op. Die moesten dan wel van de kraam van Wim en Lidy op de Lindenmarkt komen. De haringen kwamen van vishandel Bond die met een kraam voor haar deur stond. Soms had ze ineens genoeg van haring en moest het een lekkerbekje zijn. De smaak van de soep mocht ik zelf uitkiezen, maar tomatensoep met ballen was favoriet. De Engelse drop zette ze in een schaalje op tafel voor iedereen die langskwam. En reken maar dat dat gebeurde.

Tien jaar lang hebben we met een alsmat groeieind mantelzorgteam voor haar gezorgd. Er was iemand die wekelijks de vuile handdoeken ophaalde, iemand die een keer in week haar vriezer vulde met zelfgekookte maaltijden, iemand die iedere woensdagmiddag verse bloemen neerzette en taart met haar at, een handvol vriendinnen die geregeld een borrel bij haar dronken of voor haar kookten en een buurman die dagelijks zijn hoofd om de hoek stak om te kijken of het die dag weer gelukt was om op te staan. Er was een Dientje-groeps-app waar het met Pasen en Kerst dringen was om een paar uur het gezelschap van Dien te reserveren.

Op 4 juli zou Dien 100 geworden zijn. Iets waar wij ons op verheugden, omdat we dan weer een zomer lang met haar op haar stoepje konden zitten. Dan zou zij ook opnieuw vooraan zitten op de Noordermarkt bij optredens van de band Trio Los Dos, waarvan zij inmiddels de mascotte was geworden. En niet in de laatste plaats omdat ze dan bij mijn bruiloft kon zijn. Maar zover kwam het niet, want afgelopen maand overleed Dien. In haar eigen bed met ons om haar heen, precies zoals zij het graag had gewild. Ze had het al een paar keer gezegd: het was mooi geweest. Toen haar kist de Lindengracht af werd gereden, schalde het Slavenkoor van Verdi door de Jordaan. Ook dat had Dien op een briefje gezet.

Als ik vrienden en collega's vertelde over onze Dientje, kreeg ik vaak te horen 'ik wil ook zo'n oudje om voor te zorgen'. Dan voelde ik een heimelijke trots. Sommigen gingen zelf bij haar langs en namen dankbaar een taak in het mantelzorgteam over. Want voor Dien zorgen was een feest, wie wilde dat niet? Nu Dien er niet meer is, kom ik erachter dat ik niet alleen voor haar zorgde maar zij ook voor mij. Want waar in Amsterdam vind ik zo'n plek waar ik ieder moment van de dag kan aankomen, waar iemand wacht die de tijd voor mij heeft, altijd blij is om mij te zien en altijd dankbaar is voor alles wat ik voor haar meeneem of doe. Het overlijden van Dien heeft een gat in mijn zaterdag geslagen. Geen idee hoe ik dat ga opvullen maar zomaar een 'ander oudje'? Nee, het is Dientje of niets. ■

Stephanie Pander

Fietsverhalen voor kinderen

Op een, twee, drie of vier wielen

DOOR ABY HARTOG

Je kunt het je misschien niet voorstellen, nu het zo stil is in de stad en bijna iedereen vanwege de coronamaatregelen thuis zit, maar bijna iedereen in Amsterdam fietst, gaat fietsen of heeft gefietst. De kleinste puppy's bij papa of mama voor- of achterop, dan alleen op de allereerste loopfiets, dan op een driewieler, daarna op een fiets met zijwielen, en dan gaan de zijwielen eraf. De haasthebbers zetten een motortje op hun fiets, om er een bromfiets of een e-bike van te maken. De dapperen halen een wiel eraf, en gaan door op een éénwieler. Geliefden willen nog wel eens op een tandem zitten, om te testen of ze elkaar echt wel aardig vinden. En de ouderen of invaliden maken er een driewieler, een vierwieler, of een fiets met zijspan van. Sommige toeristen gingen (toen dat nog mocht) met een hele groep op één grote fiets met dikke banden zitten, en dronken dan al fietsend absurd veel bier. Ben ik nog iets vergeten? Oh ja, bakfietsen, volgelden met kleine kinderen, te bezorgen boeken en boodschappen, of o zo lieve hondjes. Amsterdam is een fietsstad. Er zijn meer dan 880.000 fietsen in de stad. Bijna iedereen heeft er wel één of twee. Toen de scholen nog open waren, en de meeste mensen nog naar hun werk gingen, konden er ook echte fietsfiles ontstaan (op de Rozengracht of de Haarlemmerdijk).

Als nieuwe Nederlanders zich thuis willen gaan voelen, of als toeristen op verkenning willen, moeten ze eerst leren fietsen. Amsterdammers vinden dat schattig, of uiterst irritant, of iets daartussen in. Fietsers zelf zijn vaak niet zo heel tolerant. Als je eens iets verkeerd doet, heb je dikke kans dat andere fietsers je een paar keer stevig uitschelden of terechtwijzen. Tenzij je een schattig klein kindje, een bekende Nederlander, of heel aantrekkelijk bent, want dan is alles goed. Met al die fietsen gaat er natuurlijk van alles mis. Ze gaan stuk, worden gestolen, komen in botsing met voetgangers, taxi's en brommers. En ze worden overal neergekwakt. En dat mag dan vaak niet. In de buitenwijken zet je je fiets gewoon op slot, tegen een muur, of ergens in een fietsenrek. In de binnenstad zijn die plekken er vaak niet, of zijn ze vol, of zie je een sticker met "hier geen fietsen plaatsen" erop. Fietsen vastmaken aan een lantarenpaal, stoplicht of brug mag ook al niet. Als je dan toch je fiets op zo'n plek op slot zet, kan hij een paar uur later zomaar verdwenen zijn. De handhavers van de gemeente nemen je fiets dan mee en brengen hem naar het fietsdepot, ergens in het midden van niets in Amsterdam-ver-ver-Nieuw-West. De mensen van het fietsdepot beheren echt tienduizenden fietsen. Tegen een boete (de prijs van zo'n tien ijsjes) kan je je verdwenen fiets weer ophalen.

Als je fiets niet bij het depot staat, heb je echt vette pech. Het kan zomaar zijn dat je fiets door een vervelende grapjas verplaatst is, door een nare naarling gestolen, of door een dronken Lou in de Prinsengracht gesmeten is. Geen grap, er eindigen heel veel fietsen in de grachten van de stad. Sommige mensen zijn daar op voorbereid, die hebben een waterfiets. Zou je eens een boek willen lezen over fietsen? De allerkleinsten kunnen terecht bij *Nijntje op de fiets* van Dick Bruna. Als je meer op weetjes gericht bent (en een jaar of vijf bent), is er een boek dat heet *de fiets*, in de Willewete-reeks. En in de bundel *de problemen van Boris & Berber* worden een paar fietsen vakkundig gesloopt door een fantasierijke tweeling van een jaar of tien.

Aby Hartog schrijft kinderboeken

75 jaar bevrijding

Oorlog in de Jordaan

Op 5 mei wordt herdacht dat Nederland 75 jaar geleden werd bevrijd. Een kleine geschiedenis van de Jordaan tijdens de Tweede Wereldoorlog.

DOOR ANKE MANSCHOT

De meeste lezers van deze krant kennen waarschijnlijk de plaquette op de Noorderkerk die herinnert aan de Februaristaking. De avond daarvoor, op 24 februari 1941, hadden communisten op de Noordermarkt besloten deze staking uit te roepen. De aanleiding was dat meer dan vierhonderd Joodse mannen uit de 'Jodenhoek' van Amsterdam door de bezetter waren weggevoerd.

De Noorderkerk was in de oorlog een ontmoetingsplek voor een aantal verzetsgroepen. Ook de bekende verzetsstrijder Johannes Post kwam hier om over ondergrondse activiteiten te overleggen. Nadat hij in juli 1944 werd opgepakt, durfde het verzet niet meer in deze protestantse kerk af te spreken.

In 1941 hebben Nederlandse ambtenaren op bevel van de bezetter een plattegrond van Amsterdam gemaakt met stippen op plekken waar Joden woonden.

Elke stip stond voor tien Joden op deze 'stippenkaart', die officieel *Verspreiding van de Joden over de gemeente* heette. Het doel van deze kaart laat zich raden.

Daarop is te zien dat er in 1941 maar weinig

Joden woonden in de meest bezongen wijk van Amsterdam.

Er zijn dan ook weinig struikelstenen in de Jordaan. Wij hebben hier slechts twee van deze gedenksteentjes kunnen traceren. Ze liggen allebei in de stoep ter hoogte van Leidsekade 63, ter nagedachtenis aan de in Auschwitz vermoorde Hijman Metselaar en zijn vrouw Betsy.

Op Leliengracht 58 woonde groenteboer Hendrik van Hoeve, die aardappels leverde aan het Achterhuis van Anne Frank. Hij had zelf ook Joodse onderduikers in huis, een fabrikant en zijn vrouw. In mei 1944 werden zowel de groenteboer als zijn twee onderduikers opgepakt. Hendrik kwam in 1945 met hongeroedeem terug uit Neuengamme. Het Joodse echtpaar overleefde het concentratiekamp niet.

Op Bloemgracht 182 was een 'kringhuis' gehuisvest, een ontmoetingsruimte van de NSB. In 1942 waren er in Amsterdam elf kringhuizen van deze collaboratiepartij,

Op Egelantiersgracht 67-2 heeft verzetsstrijdster en kunstenaar Hilda van Norden gewoond. In een verpleegstersuniform, waarvoor de moffen ontzag hadden, bracht ze Joodse kinderen naar onderduikplekken. Daarnaast vervoerde ze wapens en was ze koerier voor *Het Parool*. Die illegale krant was mede door haar broer Wim van Norden opgericht. Nadat Hilda in de zomer van 1944 naar Rotterdam was vertrokken om daar een editie van *Het Parool* op te zetten,

FOTO S ROEL VAN DEN ENDE

mocht schrijver Simon Carmiggelt in haar woning op de Egelantiersgracht onderduiken.

Het gewapende verzet kwam bijeen in de meubelmakerij van de vader van verzetsstrijder Rob Metz op de Egelantiersgracht 89-hs. Op Lijnsbaansgracht 208-209 zat de drukkerij van Paul Bakker, waar de verzetskranten *Vrij Nederland* en *Trouw* werden gedrukt. Paul Bakker en vier werknemers werden op 29 januari 1945 door de SD in de boeien geslagen. Elf dagen later werd het vijftal in Zaandam doodgeschoten als represaille voor de moord op een NSB'er door het Zaanse verzet.

In de Palmstraat 13 zat vanaf 1941 tot 1944 een Centrale Keuken. Deze keukens maakten zo'n 6000 liter voedsel per dag voor de 'minst draagkrachtigen', waaronder nogal wat Jordaanbewoners.

Tijdens de hongerwinter hebben tientallen vrouwen in de Nieuwe Tuinstraat vijftig broden uit de kar van een bakkersknecht gestolen. Omdat dergelijke plunderingen toen vaker voorkwamen, schreef verzetskrant *De Waarheid* vermanend: 'Slechts strijdend komen we uit de nood, niet door plunderen van karren brood!'

Het houden van postduiven was een geliefde hobby in de Jordaan. In 1942 werden duivenmelkers gedwongen om hun duiven te doden zodat het verzet ze niet kon gebruiken voor geheime boodschappen. Als bewijs moest van elke gedode duif een afgehakt pootje – met daaromheen het metalen ringetje met het registratienummer – naar de Duivenpolitie worden gebracht. Die zogeheten 'Duivenbrigade' zat op het hoofdbureau van politie op de Elandsgracht 117.

De Amsterdamse politie heeft ook meegeholpen om Joden op te halen voor deportatie. Er was maar één diender die dat weigerde. Na de bevrijding werden Amsterdamse politieagenten voor 'moffenknechten' uitgeschild. Er hebben vast ook Jordanezen aan deze scheldpartijen meegedaan. ■

Belangrijkste bron: 'Atlas van een bezette stad. Amsterdam 1940-1945' van Bianca Stigter. Uitgeverij Atlas Contact. Na de coronacrisis is de stippenkaart te zien in het Verzetsmuseum.

HIER KOM IK GRAAG

BETSY'S

VETTE KALFJE

BLOEMENSTAL

TRIMSALON DE JORDAAN

Ferry van Slooten (57), textielontwerper.
 "Ik laat al een jaar of zes mijn haren knippen bij Betsy's. Marrit, de eigenaresse van deze kapsalon, is behalve een goede kapster, ook een sociaal iemand. Buurtbewoners zijn hier welkom voor een kopje koffie of thee en een gezellig praatje, mits het niet te druk is in de zaak. Met mooi weer praat Marrit in de pauze buiten op haar stoepbankje met voorbijgangers. Zwerfkat Ramses komt ook graag aanwippen. Marrit gaat zelfs met hem naar de dierenarts. Ze geeft een aantal kunstenaars de kans om twee maanden in haar kapsalon te exposeren. Afgelopen winter hingen hier tien textiele portretten van mijn hand, onder anderen van Amy Winehouse, Rembrandt en Johan Cruyff. Marrit verkocht voordat de coronacrisis losbarstte in haar kapsalon ook *vintage* spulletjes en kleding. Mijn breisels, baretten, sjaals en haarbanden waren hier toen ook te koop. Als de coronacrisis voorbij is, gaat deze verkoop gewoon weer door." (AM)

Betsy's. Eerste Anjeliërsdwaarsstraat 1.

Anne Dahman komt graag bij slagerij Vette Kalfje.
 "Ik ben geen moslim, maar als ik kalfsvlees, lam of kip nodig heb, ga ik naar de islamitische slagerij Vette Kalfje. Deze slager verkoopt prima vlees en is enorm aardig. Hij denkt altijd met me mee. Als hij iets niet heeft, haalt hij het voor me. Laatst wilde ik lamsham hebben. Dat had hij niet liggen, maar hij ging het voor me halen bij het abattoir. Ook koop ik er 'kale kip'. Dat is een grapje tussen de slager en mij. In zijn vitrine ligt alleen gekruide kip, maar ik vind die kruiden niet zo lekker. Dan vraag ik om niet-gekruide kip en dat noemen we dan 'kale kip'. Laatst gaf hij me lamsnietjes mee om te proeven. Eigenlijk is het een slagerij voor de horeca, maar het wordt hier steeds drukker met gewone klanten. Dat kan ik me goed voorstellen, want de slager verkoopt goed en betaalbaar vlees. Alleen voor varkensvlees moet je natuurlijk ergens anders heen, maar verder kom ik hier heel graag." (TF)

Slagerij Vette Kalfje, Tweede Goudsbloemdwaarsstraat 26.

Cor Kraak (77), outdoor trainer en personal trainer.
 "Ik ben al jarenlang klant van de bloemenstal in de Marnixstraat. De eigenaars, een man en een vrouw, zijn aardige en hardwerkende mensen. Vroeger zei zij altijd: 'Dag schat' tegen mij. Sinds ze weet dat ik vlakbij woon, begroet ze me met: 'Dag buurman.' Als we hier amaryllis halen, waar mijn man dol op is, doet ze er altijd een extra takje bij. Ik laat hier ook boeketten maken voor verjaardagen en zo. Je kunt hier ook goed terecht voor grafstukken. Die liet ik maken voor overleden vrienden en voor twee seniordeelnemers van mijn fitwalkgroep. Deze bloemenstal is een aantal keer met verfbeklad. Dan haalde de eigenaar dat weer weg. Een jaar geleden betrapte ik zo'n graffiti-schilder. Ik woest eropaf. Ditmaal bleek het een kunstenaar die was ingehuurd door het stel. Ik hoop zo dat deze bloemenstal niet zal verdwijnen door de coronacrisis en het bloemenaanbod in supermarkten." (AM)

Bloemenstal naast Marnixstraat 46.

Mara Nabarro (65), kunstenaar.
 "Ik ben een hondenliefhebster. Jarenlang heb ik honden uit het asiel gehad. Maar in 2018 heb ik Osha, een koningspoedel, als puppy gekocht. Ze is vernoemd naar een personage uit *Game of Thrones*. Poedels zijn intelligente honden en ze verharen niet. Maar er komen wel gauw klitten in hun krulletjeshaar. De intensieve vachtverzorging is dus wel een dingetje. Maar ik wist waaraan ik begon. Vlak voordat ik Osha ging ophalen, ben ik al gaan kennismaken met Joke Verbrugge van trimsalon De Jordaan. We hebben toen samen een plan opgesteld voor de vachtverzorging van Osha. In het begin heeft Joke Osha wekelijks gekamd en geborsteld en van klitten ontdaan, nu doet ze dat om de week. Daarnaast krijgt Osha elke drie maanden een uitgebreide trim- en wasbeurt. Het klikt tussen Osha en Joke. Osha springt uit zichzelf op de trimtafel." (AM)

Trimsalon De Jordaan. Driehoekstraat 19. Vanwege de coronacrisis staat Mara Nabarro niet op de foto.

Sieraden maken

Geregen verhalen

Akelei Hertzberger verkoopt al sinds 2013 zelf ontworpen sieraden op de Noordermarkt. Ze maakt ook op bestelling halskettingen die herinneren aan dierbaren of aan iemands eigen geschiedenis. Vanwege de coronacrisis moet ze het nu hebben van haar webwinkel.

DOOR ANKE MANSCHOT

Akelei Hertzberger (60) begon haar loopbaan als architect, het beroep dat haar vader Herman Hertzberger op zijn 87-ste nog steeds uitoefent. Sinds het begin van deze eeuw heeft ze een passie voor sieraden maken. "Ik neem nog maar zelden een opdracht als architect aan", vertelt ze in haar atelier in de Van Diemenstraat. De muren hangen vol met schilderijen, sieraden, foto's en andere decoraties. Vanaf haar werkplek kijkt ze uit over het IJ.

Akelei volgde de opleiding voor goud- en zilver-smid in Amsterdam. Ze ontwerpt onder meer zilveren en vergulde oorbellen, geïnspireerd op zaden, bloesem en bladeren. "De natuur is een grote inspiratiebron." Ook werkt ze graag met platte riviersteentjes, en met scherven glas die door de zee zijn gepolijst. "Die zijn even kost-

baar als edelmetalen, wanneer je er met de ogen van een kind naar kijkt."

De eerste keer dat ze met glasscherven werkte, was nadat een goede vriend aan alcohol was overleden. "Voor de hele vriendenkring heb ik toen halskettingen van stukjes glas van wijnflessen gemaakt. Dat glas had ik gevonden op het strand van de Middellandse Zee, waar hij graag kwam." Ze kreeg er enthousiaste reacties op. Ze zouden helpen bij het verwerken van het verlies, hoorde ze destijds vaak. Deze 'halskettingen met een verhaal' waren de eerste sieraden die ze maakte. Inmiddels heeft ze er veel meer ontworpen. "The healing power of jewelry", noemt ze dat zelf. Zo maakte ze een Tsunami Remembrance Necklace voor de weduwe van een tsunamislachtoffer. Aan de ketting van staal draad bevestigde ze onder meer zijn huwelijksring en metalen identiteitsplaatje, evenals steentjes van het strand waarop zijn dode lichaam werd gevonden. Zo'n 'geregen verhaal' kan ook een herinnering zijn aan je eigen geschiedenis. 'Je eigen wereld aan een draadje', aldus een van haar poëtische omschrijvingen ervan. In de huwelijksketting voor een Aziatische

Drie basiskettingen: Hemel, Aarde en Universum

vrouw verwerkte ze oud goud uit de familie van bruid en bruidegom, en kralen die de bruid tijdens haar reizen had verzameld. Ook maakt ze geregeld een ketting met een verleden als afscheidscadeau voor een collega. "Ik stel wel één voorwaarde aan het maken ervan: elke herinnering moet in een lucifersdoosje passen. Een kop of schotel is dus te groot voor een draagbaar sieraad, maar een scherf ervan kan weer wel. Ik kan er ook een kraal van maken."

Ze maakt niet alleen halskettingen in opdracht. Haar eigen basiscollectie bevat er drie: Aarde, Hemel en Universum. Aarde is gemaakt van platte steentjes, Hemel van zelf geslepen vierkante glasstukjes in allerlei kleuren en Universum van vinylrondjes waarop de Melkweg is afgebeeld. Op de achterzijde van Universum staan de woorden 'geloof, hoop, liefde, vrijheid' in dertien talen. Op al haar sieraden geeft ze 'een levenslange garantie'.

Akelei is ook nog docente kunstzinnige vorming en 'stembevrijder'. Ze was de drijvende kracht achter het mozaïeken Bijlmermonument. Ze koos er bewust voor om haar sieraden op de markt te verkopen. "Het is heerlijk om met mensen van alle rangen en standen en uit allerlei culturen om te gaan. Ik hoor zulke prachtige verhalen van mijn klanten. Ook het onderlinge contact tussen de marktcollega's is geweldig. Het is één grote familie. Zo jammer en verdrietig dat de coronacrisis nu roet in het eten gooit. Ik moet het nu hebben van mijn webwinkel, want ik ben als docent ook zzp'er." ■

Akelei staat - als er geen coronacrisis meer is - op maandagmorgen en op zaterdag op de Noordermarkt. Webshop: www.akelei.nl

Bij Simon x de Looier x
 Bijbencentrum x

'Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God.'
Filippenzen 4:6

We willen jullie als Jordaanburen bemoedigen in deze moeilijke tijden!

Neem gerust contact op!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
 Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
 M: 06 38 32 76 38

WOON
 thuis in de stad

!WOON helpt Goed en gratis

Huurverhoging? Servicekosten? Onderhoudsklachten? Check je huur!

www.wooninfo.nl/huurcheck

Tweedehands kleding voor een goed doel

Olga de Meij (64), voormalig politica voor de VVD en 50Plus, werkt als vrijwilliger in De Kledingwinkel van voorheen de Volksbond in de Haarlemmerstraat.

DOOR ANKE MANSCHOT

Nee, Olga de Meij doet geen vrijwilligerswerk om onder de mensen te komen. "Ik verdien de kost als verkoopster in een souvenirwinkel op de Zaanse Schans. Daar ontmoette ik vóór de coronacrisis de hele dag al mensen."

Al vijf jaar werkt Olga elke donderdagochtend op de bovenverdieping van De Kledingwinkel, een tweedehands winkel die verbonden is met Het Koffiehuis, een laagdrempelige opvang voor dak- en thuislozen in het pand ernaast.

Tot haar werkzaamheden behoort het sorteren van kleren. "Tachtig procent is schoon en fris en hoeft niet te worden gewassen. Tien procent heeft een wasbeurt nodig, maar dat doet een andere vrijwilliger. De rest is te vuil en/of te versleten. Onbegrijpelijk waarom mensen vieze en kapotte kleren inbrengen. Soms een hele vuilniszak vol. Een kledingstuk hoeft voor recycling niet in de mode te zijn, hoor. Als het maar in goede staat is."

Er wordt ook geregeld mooie (merk) kleding ingebracht. "Laatst kwam een man drie zakken met prachtige herenkostuums brengen, omdat hij enorm was afgevallen."

Kleren met kreukels, zoals overhemden, strijkt ze altijd. Opgevouwen broeken gaan in een open kast, heren- en damesbroeken gescheiden. De rest hangt Olga aan de rekken. Rokken bij rokken, T-shirts bij T-shirts, kleur bij kleur et cetera. "Niet alle vrijwilligers zijn zo systematisch als ik. Geeft niet, hoor. Iedereen doet het op zijn of haar eigen manier."

De Kledingwinkel krijgt ook serviesgoed, wijnglazen, waxinelichtjeshouders en andere spulletjes aangeboden. Die stalt Olga uit in het kamertje waar de wasmachine en droger staan. Ze brengt zelf ook weleens iets in, bijvoorbeeld vondsten bij het grofvuil. "Een tijdje geleden ontdekte ik op straat een doos met dertig gave witte soepkoppen. Een week later waren ze allemaal verkocht." Ze heeft ook al haar schoenen met hoge hakken geschonken aan De Kledingwinkel. "Ik ben nu op een leeftijd dat ik comfort belangrijk vind."

Van huis uit is Olga sociaal-geograaf. Ze heeft jarenlang als beleidsmedewerker bij gemeentes gewerkt voordat ze twee jaar geleden als verkoopster aan de slag ging. Ze is lovend over 'het concept' van de Kledingwinkel. "Allereerst de recycling. Daarnaast vloeit het geld dat overblijft na aftrek van de onkosten rechtstreeks naar de daklozenopvang hiernaast. Verder mogen de klanten van Het Koffiehuis hier eens per week gratis hun vuile kleding omruilen voor schone." De prijzen in deze tweedehands

De vrijwilliger: onbetaalbaar

FOTO ROEL VAN DEN ENDE

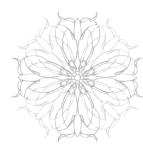
winkel zijn zeer schappelijk. "Daar gaat John over." John is de Engelse *shopkeeper* die hier zeven dagen per week klanten ontvangt. "John is de spil van De Kledingwinkel. Hij is de winkel. Een bijzonder aardige en beschaafde man. Zeer attent ook. Als hij weet dat vaste klanten naar iets op zoek zijn, houdt hij het voor hen achter. Veel mensen kwamen voordat de coronacrisis uitbrak hier aanwippen voor een gezellig praatje met John. Hij onthoudt wat ze ver-

tellen en informeert er een volgende keer naar. Hoewel hij het verdient om in het zonnetje te worden gezet, werkt hij liever stilletjes op de achtergrond."

Olga doet ook nog schoonmaakwerk. "John vraagt mij niet om dit te doen, hoor. Maar ik vind het fijn om de bovenverdieping spic en span achter te laten als ik naar huis ga." ■

De Kledingwinkel. Haarlemmerstraat 148. Wie zelf geen spullen kan komen brengen, kan ze thuis laten ophalen.

Ook deze winkel en de daklozenopvang ernaast hebben te lijden door de coronacrisis. Donaties zijn meer dan welkom. Info: www.koffiehuis.amsterdam.nl.

de belhamel

TO GO

NIEUW

Lieve burenen,

Restaurant De Belhamel biedt met de TO GO formule de ideale manier om thuis te genieten van onze mooie traditionele gerechten. Op onze website staat altijd ons actuele menu.

BESTELLEN

www.belhamel.nl of direct in de zaak bij afhalen

BEZORGEN

stadsdeel Amsterdam Centrum

OPEN

dagelijks: 17:00 uur-20:30 uur

Namens ons hele team:

Blijf vooral gezond en zorg voor elkaar

Brouwersgracht 60 • 1013 GX Amsterdam • T +31(0)20 622 1095
www.belhamel.nl

Buurtbewoners schrijven op uitnodiging een persoonlijke column over onze buurt.

De pen van ...
Barry Speekman

Tja...

Dit stukje wordt steeds maar weer ingehaald door de actualiteit. Mijn oorspronkelijke bedoeling was door de Jordaan te wandelen om te zien wat het coronavirus voor gevolgen heeft voor bewoners, winkeliers en bezoekers van de buurt. Maar daar gaan we al: twee weken later en Corona is een crisis met een hoofdletter: tien-duizend+ besmet en, op het moment van schrijven, meer dan duizend doden. Het dringende advies van de regering is om vooral thuis te blijven, desnoods afgedwongen met de sterke arm, boetes en al. Dat rondwandelen en winkeltje in-en-uitlopen zag ik opeens niet meer zo zitten. Bovendien: het einde van de crisis is voorlopig niet in zicht en hoe zal de situatie zijn als deze krant op de mat valt, ergens in april? Idee van tafel.

Jammer. Ik had wel willen weten hoe stamgasten zich amuseren, nu ze hun fluitjes niet meer kunnen drinken in Café De Zon. Of hoe de AH op de Elandsgracht ervoor zorgt dat klanten afstand van elkaar houden. Om over de horeca, die nu al weken omzet mist, maar helemaal te zwijgen. Wel lekker rustig overigens, de stad zo zonder toeristen. Maar de actualiteit bijhouden blijkt zinloos, dus moet ik maar bij mezelf blijven. Wat merk ik tot nu toe van de crisis?

Niet zo veel. Of wacht, ik ben mijn werk kwijt. Had ik al verteld dat ik in de horeca werk? Net als elders is ook mijn tent op het Leidseplein gesloten. Met het buffertje dat ik heb opgebouwd zal ik die klap wel overleven. Maar voor de zekerheid toch een advies voor als de cafés weer opengaan:

mensen, vergeet de fooi niet, je weet nooit wanneer ik 'm nog 'ns nodig heb.

Uit eten zit er nu ook niet in, natuurlijk. Even lunchen met mijn vrienden of met moeders naar haar favoriete restaurant... Wacht: zei daar iemand moeders? Normaal gesproken ga ik, als liefhebbend en enig kind, zeker eens per week bij haar op bezoek. Maar dat kan niet meer.

Zo is ook mijn wereld heel klein geworden. Het komt erop neer dat ik eigenlijk alleen nog Willem Drees zie. Willem Drees? Ja, zijn naam staat in de gevel van zijn geboortehuis op het Haarlemmerplein. Bij mij om de hoek.

Van Willem Drees naar onze tijd is een behoorlijke sprong: van een land in opbouw, waarin met vereende krachten landbouw en industrie uit de nog niet vervuilde grond werden gestampt, naar een samenleving waarin we aan alle kanten te maken hebben met de keerzijde van die noeste arbeid: een vervuilde, opgewarmde wereld met een veranderend klimaat, ver verwijderd van het ideaal dat de oude Drees destijds voor ogen moet hebben gehad.

Voor Drees was de toekomst open en vol beloftes, wij zullen ons nu even wat bescheidener moeten opstellen. Een van zijn gevleugelde uitspraken was: 'niet alles kan, en zeker niet alles tegelijk'. Daar zullen we het voorlopig maar even mee moeten doen.

Barry Speekman werkt aan een boek over zijn ervaringen in de horeca.

Cultuurtips

Samenstelling Ingeborg Seelemann
Info en tips kunt u mailen naar: krant@jordaangoudenreel.nl

Theaters, musea en concertzalen zijn vanwege de coronacrisis gesloten. Daarom dit keer geen cultuurladder, maar tips voor alternatieve culturele activiteiten.

Online
Op de website van de Boekmanstichting www.boekman.nl staan veel links naar museumrondleidingen en theatervoorstellingen, bijvoorbeeld van Orkater en van kindertheatergroep Kwatta.
Ook veel links op www.iamsterdam.com.

Het Concertgebouw heeft livestreams van grote zaal-concerten op de website geplaatst www.concertgebouw.nl. Ze zijn gratis te beluisteren.

Op de websites van het Rijks-, Van Gogh- en Stedelijk Museum staan virtuele rondleidingen. Hetzelfde geldt voor veel grote musea in het buitenland. U kunt dus ook een kijkje over de grens nemen.

Museum het Schip (Amsterdamse School) biedt exclusieve privétoers aan via WhatsApp, Facetime en Skype www.hetschip.nl.

Via 'uitzending gemist' op de website van AT5 www.at5.nl/tv kunt u het programma 'De Straten van Amsterdam' terugkijken, met o.a. afleveringen over het Haarlemmerplein, de Pontsteiger en de Westerdoksdijk.

Op de website van documentaire-festival IDFA www.idfa.nl staat een grote collectie documentaires, korte en lange, die gratis zijn te bekijken.

De acteurs van Internationaal Theater Amsterdam (ITA), de fusie van Stadsschouwburg en Toneelgroep Amsterdam, lezen

voor uit Boccaccio's Decamerone. In dit boek, ooit verfilmd door Pasolini, vertellen tien jonge mensen elkaar verhalen, nadat ze de stad Florence zijn ontvlucht vanwege de pest. Het zijn in totaal honderd verhalen; elke dag wordt een verhaal geplaatst op de website www.ita.nl.

Het Verhalenfestival in de Jordaan is geannuleerd, maar Stadsdorp Noord-Jordaan verzamelt nu verhalen met als thema: "De Noord-Jordaan in de ban van het Corona-virus." Iedereen kan meedoen. Stuur uw verhaal naar: vanrijn.elly@gmail.com.

Op de Beeldbank van het Stadsarchief staan veel foto's. Na het intypen van de zoekterm 'Jordaan' poppen er meer dan 1400 foto's op, met een beschrijving: archief.amsterdam/beeldbank/.

Stadsdorp Noord-Jordaan www.stadsdorpnoordjorda.nl roept op om tijdens de Coronacrisis foto's van de buurt in te sturen naar stadsdorpnoordjorda@gmail.com.

Naar buiten
Als we nog zonder noodzaak naar buiten mogen bij het verschijnen van deze krant, kunt u een stadswandeling maken. Dat kan bijvoorbeeld aan de hand van de gids *Amsterdam acht keer anders*, verkrijgbaar via www.gegarandeerdonregelmatig.nl. Een van de wandelingen heeft als thema 'Teksten op panden en gebouwen'.

Op internet is het boekje *G.H. Breitner, fotograaf van Amsterdam* van Betsy Dokter en Martha Bakker te koop. Het bevat een wandeling vanaf het Centraal station via de Haarlemmerbuurt naar het Prinseneiland, aan de hand van foto's. U kunt de plekken die Breitner

tussen 1900 en 1910 fotografeerde vergelijken met hoe ze er tegenwoordig uitzien.

Andere websites waar u stadswandelingen kunt downloaden: www.joodsamsterdam.nl, www.amsterdamoudestad.nl, www.frankwandelt.nl en www.jordaanweb.nl.

Natuur
Geen cultuur maar natuur: de gids *Langs monumentale bomen in het centrum van Amsterdam* van de Bomenstichting bevat een wandeling langs dertig uitvoerig beschreven bomen. Het boekje is te koop, maar ook gratis te downloaden in de online winkel op de website www.bomenstichting.nl.

Nog meer natuur op www.nrc.nl: "De vogelrijke en groenste wandeling van Amsterdam", een stadswandeling van 5 km.

Elke zaterdag klassiek in de Jordaan

Twintig jaar Noorderkerkconcerten

FOTO NIKKI SCHURMAN

Al twintig jaar organiseert Stichting Noorderkerkconcerten kamermuziekuitvoeringen in de Noorderkerk. Dit jubileum zou gevierd worden op 9 mei met een bijzondere première, als de coronacrisis er niet tussen was gekomen. Wij spraken met directeur Ilonka van den Berken.

DOOR INGEBORG SEELEMANN

De Noorderkerk werd aan het begin van de 17e eeuw ontworpen door Hendrik de Keyser, de beroemde stadsarchitect die ook verantwoordelijk was voor bouwwerken zoals de Westerkerk, Munt- en Montelbaanstoren en het Oost-Indisch huis aan de Oude Hoogstraat. Leden van de Gereformeerde Bond gaan nog steeds ter kerke in de Noorderkerk. Omdat de restauratie in de jaren negentig grotendeels werd betaald door de gemeente Amsterdam en het rijk, is toen bedongen dat er ook culturele activiteiten moesten plaatsvinden. Daarom vinden er sinds 1999 concerten plaats, georganiseerd door de Stichting Noorderkerkconcerten, en heeft de Noorderkerk zich ontwikkeld tot een belangrijk podium voor klassieke muziek in Amsterdam. Toch zijn de toegangskarten hier nog betaalbaar en zijn er op de dag zelf vaak nog kaartjes aan de deur verkrijgbaar. In de serie kamermuziekconcerten treden binnen- en buitenlandse musici op, zowel jong talent als geves-

tigde musici, met een divers repertoire.

Weten buurtbewoners de Noorderkerkconcerten te vinden? Ilonka van den Berken: "Toen ik vijf jaar geleden bij de Stichting begon, werden er nog posters in de buurt opgehangen, maar tegenwoordig is het moeilijk om reclamedrukwerk te verspreiden. We hopen dat we de buurt ook via internet kunnen bereiken. Er is in ieder geval een groep buurtbewoners die de concerten een warm hart toedraagt. Onze inkomsten bestaan – naast de kaartverkoop en subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst – uit giften van buurtbewoners die zich hebben verenigd in de Noorderkring."

De Stichting kreeg van hen ook steun bij een investering om de akoestiek te verbeteren. "De bijzondere achthoekige vorm van de Noorderkerk zorgt voor een behoorlijke nagalm. Dat is ideaal voor koor en orgel, maar niet voor kamermuziek. Daarom laten we vijf verrijdbare akoestische panelen maken.

Het geld daarvoor hebben we mede via crowdfunding binnengekregen."

Speciaal voor het 20-jarig jubileum had de Stichting een bijzondere uitvoering van de kleine kameropera 'Dido and Aeneas' in petto, een meesterwerk van componist Purcell, met de bekende aria 'Dido's Lament'. In deze uitvoering gaat de opera over de hedendaagse terreur van geluk, met een popster in de hoofdrol. De voorstelling is geregisseerd door Robin Coops en wordt uitgevoerd door negen zangers die al eerder in de Noorderkerk optraden. De première was gepland op zaterdag 9 mei. Van den Berken: "Inmiddels is duidelijk dat die voorstelling vanwege de coronacrisis niet doorgaat. We moeten daar nog iets op bedenken. De andere concerten willen we via live streams op internet bij het publiek brengen, zoals altijd op zaterdagmiddag om twee uur." De livestreams zijn te volgen via Facebook en Vimeo.

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor het nieuwe seizoen in volle gang. Op 19 september gaan de deuren van de Noorderkerk weer open voor 'je mooiste uur klassiek op de zaterdag'.

Atelier voor mensen met afasie

Acsa Siahaya kreeg op 54-jarige leeftijd een hersenbloeding. Ineens was alles anders. Ze raakte halfzijdig verlamd en praten werd moeilijker. Na een half jaar revalideren in revalidatiecentrum READE mocht ze naar huis. In Atelier Marline Fritzius, speciaal voor mensen met afasie, begon zij onder begeleiding van een professionele kunstenaar met schilderen.

Acsa moest door haar halfzijdige verlamming leren om alles linkshandig te doen. Dat had ze snel onder de knie. Ze begon thuis ook te schilderen. Met waterverf maakte ze kleine kunstwerken. De gevolgen van de hersenbloeding hebben haar creativiteit gelukkig niet beperkt. De afbeelding naast dit verhaal heeft Acsa

nageschilderd van het schilderij *Boy in Blue Jacket* van de Italiaanse kunstenaar Amedeo Modigliani.

Wil jij als vrijwilliger iets betekenen in ons afasie-atelier?
Het is ingrijpend als je na hersenletsel ineens niet meer (goed) kunt spreken, schrijven, lezen of begrijpen wat er gezegd wordt. Deze aandoening heet afasie. Beeldende kunst kan voor mensen met afasie een manier zijn om zich te blijven uiten. Voor de vrijdagmiddaggroep van Acsa zoeken we een gastvrouw of -heer om eens per twee weken handen spandiensten te verrichten. Je werkt altijd samen met een docent-kunstenaar. We kunnen ook vrijwilligers voor onze invalploeg gebruiken. [Meer info: www.stichting-marlinefritzius.nl](http://www.stichting-marlinefritzius.nl)

SCHILDERIJ ACSA SIAHAYA

Geïnteresseerd? Bel gerust naar Hanna (06 - 16 77 23 96) of mail naar info@stichting-marlinefritzius.nl. Na de coronacrisis gaan we weer open, maar Hanna is goed bereikbaar om alvast kennis te maken.

[Meer info: www.stichting-marlinefritzius.nl](http://www.stichting-marlinefritzius.nl)

EBERHARD VAN DER LAAN (60 X 40 CM).

Expo Claverhuis

Het Claverhuis is voorlopig gesloten. Dat heeft ook gevolgen voor de wisselende tentoonstellingen die daar plaatsvinden. Van de organisatie ontvingen wij het volgende bericht:

"Beste kunstliefhebbers, in verband met de onrustige tijd die het coronavirus (Covid-19) met zich meebrengt, heeft de organisatie van de tentoonstellingen in Het Claverhuis besloten om de kunstwerken van Tony AG daar voorlopig te laten hangen. 'Zorg goed voor de stad en voor elkaar!'"

Mijn portret van Eberhard van der Laan is geïnspireerd op wat hij als burgemeester voor de stad en de mensen betekende. Dit digitale ontwerp uit 2017 wordt geëxposeerd op een uniek shirt en is daardoor een lopende tentoonstelling.

Jeroen Jansen

AANDACHT DIE JE OGEN VERDIENEN

Brillen

Contactlenzen

RALPH OPTIEK

Westerstraat 9
1015 LT Amsterdam

020-7370743
info@ralphoptiek.nl

Korting voor lezers van de Wijkkrant Jordaan & Gouden Reel

Toegangskarten voor de concerten zijn te koop via de website: www.noorderkerkconcerten.nl. Als u daar de code 'Jordaan' invult, krijgt u € 4 korting op de normale prijs. Koopt u kaarten op de dag zelf bij de ingang van de kerk of tevoren bij boekhandel Island Bookstore op de Westerstraat, dan krijgt u dezelfde korting op vertoon van deze bon. De korting geldt t/m 31 december 2020.

WERKGROEP KUNST & CULTUUR JORDAAN EN GOUDEN REAEL

HOFJES- EN PLEINCONCERTEN 2020

Op het moment van het ter perse gaan van deze krant, waren de gevolgen voor het programma ten gevolge van de coronacrisis nog niet te overzien. Veranderingen of annuleringen van de concerten worden aangegeven op de website. Houd deze dus goed in de gaten: hofjesconcertenadam.nl

Praktische informatie

De Werkgroep Kunst & Cultuur Jordaan en Gouden Reael bestaat uit een groep enthousiaste vrijwilligers die optredens organiseert op een historische locatie in de binnenstad van Amsterdam. Alle concerten zijn bestemd voor een zo breed mogelijk publiek, buurtbewoners, maar ook voor passanten en toeristen. Diverse soorten muziek staan op het programma: klassiek, jazz, soul, latin maar ook Perzische volksmuziek.

De concerten zijn gratis toegankelijk, beginnen altijd om 15 uur en duren circa één uur zonder pauze. In totaal zijn er dit jaar in de zomerperiode tot begin september acht buitenconcerten en in het najaar nog 3 binnen. Er zijn circa 100 zitplaatsen beschikbaar.

De locaties zijn vrijwel altijd rolstoeltoegankelijk, meestal is er geen WC aanwezig en blij slecht weer wordt uitgeweken naar een binnenlocatie.

Meer informatie op:
facebook.com/hofjesconcerten
www.hofjesconcertenadam.nl
hofjesconcertenadam@gmail.com

CARMEN GOMES INC

Zondag 7 juni, 15 uur

Locatie: Concordiahof, Westerstraat 221-289

Carmen Gomes Inc. brengt het verhaal van de opzienbarende zanger en componist Ray Charles in een wervend concert waarin zijn grootste hits afgewisseld worden met obscure juweeltjes. Songs als 'Hallelujah, I just love her so', 'Georgia on my mind', 'I got a woman', 'Unchain my heart', 'Hit the Road Jack' en meer pareltjes van de Genius of Soul. Carmen Gomes won het Nederlands Jazz Vocalisten Concours en de 'Singer of the Year Award' bij het Concours van het Breda Jazz Festival, dat werd gewonnen door haar band. Ze maakte opnames met onder meer het Metropole Orkest en speelde op diverse festivals waaronder het North Sea Jazz Festival. Carmen Gomes: zang, Bert Kamsteeg: drums, Folker Tetters: gitaar, Peter Bjornild: bas

BABAK-O-DOESTAN

Zondag 21 juni, 15 uur

Locatie: Vuile Weepad (binnentuin), Tweede Laurierdwarsstraat nr. 38

Babak-O-Doestan

Babak-O-Doestan (Babak en vrienden) is de naam van het gezelschap rond Babak Amiri, afkomstig uit Teheran, maar nu gevestigd in Amsterdam. Hij combineert oude Perzische en hedendaagse Iraanse poëzie met prettig in het gehoor liggende melodieën en ritmes, met duidelijke jazzy en latin invloeden. Mocht dit u niet veel zeggen: een zoekend hart, een rusteloze ziel, een verlangen, een houden van, een gemis, hoop of een moment van geluk, klinken wellicht anders in het Perzisch of in een andere taal. Maar het gevoel is niet heel anders. Babak Amiri (Iran): zang, gitaar, composities, Bam Commijs (Nederland): piano, Heather Leslie (Canada): cello

LOUIS SWING ORCHESTRA

Zondag 5 juli, 15 uur

Locatie: Platanenhof, Lauriergracht 99-103

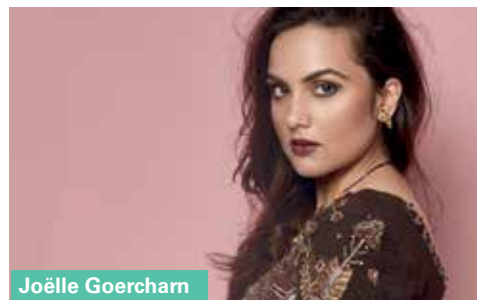
Louis Swing Orchestra

Het Louis Swing Orchestra uit Amsterdam brengt met haar kleine bigbandformatie en strijkers een divers jazzy programma. Met drie zangeressen en twee zangers laat het gezelschap swingende melodieën uit de jaren 30, 40 en 50 herleven, en er mag gedanst worden! Het orkest staat onder de bezielande leiding van dirigent/arrangeur/muzikant Sebastian Ohm en speelt o.a. Amerikaanse swing, Franse chansons en Nederlandse en Duitse amusementsmuziek, soms opnieuw gearrangeerd.

JOELLE

Zondag 19 juli, 15 uur

Locatie: Tuinplein, Tuinstraat t.o. 70/ Egelantiersstraat t.o. 27 A-C

Joëlle Goercham

Na bijna een jaar in New York te hebben gewoond, is de Nederlandse zangeres Joëlle Goercham teruggekomen met een koffer vol mooie liedjes. Sinds de release van haar debuut-EP Silhouette met een videoclip in 2018, heeft Joëlle vele podia aangedaan en aandacht gekregen van radio, televisie en pers. Samen met haar eclectische band neemt Joëlle de luisteraar mee in een aangename blend van dromerige popsongs waar haar Indiase roots doorheen klinken. Het leven in New York en de verhalen van haar Hindoestaanse grootmoeder zijn de inspiratie voor haar muziek.

Joëlle Goercham: leadzang & toetsen, Duleen van Gunsteren: backing zang & altviool, Martijn Baaijens: Indiase sarod, José Santibáñez: basgitaar, Floris van Elderen: drums

LETICIA Y SU RUMBADAMA

Zondag 2 augustus, 15 uur

Locatie: Madelievenplein, Anjeliersstraat 420

All female salsa-orkest Leticia y su rumbadama behoort tot de meest succesvolle latin-bands van Nederland en heeft al een lange staat van dienst.

Leticia Y su Rumbadama

Gezien het hoge niveau van de individuele muzikanten die stuk voor stuk behoorlijk 'multi-tasks' én gezien het stevige, compacte bandgeluid klinkt dit kwintet als een 10-mans formatie. Het kwintet speelt een breed spectrum: van 'salsa dura' tot 'son cubano', van opzweepende merengues tot romantische bolero's. Heerlijke muziek die nog extra power krijgt door de aanstekelijke performance van deze top-'salseras'. Leticia Bal: conga's, footpedals, vocals, bandleader; Ellister van de Molen: trumpet, claves; Mick Pauwe: baby-bass, vocals; Barbara Rana: piano, vocals; Delia Gonzalez: lead vocal, hand percussion

ALIZÉ BLAZERS KWINTET

Zondag 16 augustus, 15 uur

Locatie: Looiershof, Passeerdersstraat 16-18

Alizé Blazers kwintet

Het Alizé Blazers kwintet is in 2019 opgericht door studenten van het Conservatorium van Amsterdam. De vijf musici hebben volop ervaring in het vertolken van kamermuziek door hun deelname aan diverse ensembles, kamermuziek festivals en orkesten. Alizé Blazers legt zich toe op repertoire dat geschreven is in de afgelopen eeuwen waarbij ook vergeten componisten herontdekt kunnen worden. De specialiteit van het kwintet is dat deze muziek gespeeld wordt op historische instrumenten, kopieën en originelen uit de klassieke en romantische periode. Anastasia Chernova-Vledouts: traverso, María Jesús Moreno: oboe, Sergio Sánchez: clarinet, Vicent Serra: hoorn, Luís Tasso: fagot

AMSTEL BIG BAND

Zondag 30 augustus, 15 uur

Locatie: Hendrik Jonkerplein t/o café 't Blaauwhoofd, Bickerseiland

Amstel Big Band

Sven Schuster, componist en arrangeur, is sinds 2007 leider van de Amstel Big Band, en schrijft alle composities en arrangementen. Inmiddels zijn er 2 Cd's geproduceerd, met verschillende gastsolisten. Met name de samenwerking met rapper en beatboxer Andy Ninvalle is zeer noemenswaardig. Zijn bijdrage is altijd verfrissend en origineel. Andy is een artiest, die over de hele aardbol met veel succes optreedt, en tijdens zijn waanzinnige performance de band optilt als een luchtballon. Funk, latin, blues en jazz worden gecombineerd tijdens dit bijzondere spektakel.

XTRO

Zondag 27 september, 15 uur

Locatie: Foyer de toneelmakerij, Lauriergracht 99c

Xtro

Xtro is een jong, vernieuwend percussietrio dat concerten verzorgt, die laven tussen akoestische en elektronische muziek, theater en dans. Het ensemble stimuleert de verbeelding in een ijle realiteit gemaakt van muziek en visuele en dramaturgische kunst. Het ensemble creëert een verbinding tussen akoestische en elektronische geluiden en een buitengewoon mengsel van kleuren waarbij het concert getransformeerd wordt tot een originele show. De groep bestaat uit Antonio Bove, Gabriele Segantini en Miguel Varela.

In de wiskunde definieert de variabele "X" het "onbekende". Deze onbekende factor "X" maakt het geheel uniek, omdat alles wat nieuw en onbekend is ons intrigeert en uitdaagt. De naam drukt een keuzevrijheid uit, omdat het bestaande stukken herschikt, samenwerkt met nieuwe componisten, muziek creëert en ons karakter bevestigt.

SINEM TRIO

Zondag 25 oktober, 15 uur

Locatie: Foyer de toneelmakerij, Lauriergracht 99c

Toen de leden van het Sinem trio elkaar leerden kennen op het Conservatorium van Amsterdam, vonden ze elkaar in hun voorliefde voor oude en hedendaagse soul-muziek. Niet veel later besloten ze zelf een band te formeren. In een akoestische setting speelt het trio op oorspronkelijke wijze covers variërend van Stevie Wonder en Donny Hathaway tot neo-soulzangers als Erykah Badu en D'angelo. Daarnaast voeren ze originele composities uit. Het geheel is gearrangeerd voor twee stemmen en piano. In hun optredens nemen ze het publiek mee op een swingende reis langs bekende en minder bekende nummers waarbij hun enthousiasme met gemak op de toeschouwers overslaat. Sarah Železnik: zang, Veronika Kumar: zang, Jetse de Jong: piano

THE SPHERE QUARTET

Zondag 29 november, 15 uur

Locatie: Foyer de toneelmakerij, Lauriergracht 99c

The Sphere Quartet is een nieuw strijkkwartet, bestaande uit strijkers uit het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten/Nederland, Ierland en Portugal. Het kwartet is oktober 2018 opgericht. De leden van het groep hebben elkaar ontmoet tijdens hun studie aan het Conservatorium van Amsterdam. Bij het Maassluis Jong Talent Concours in februari 2019 won de groep de eerste prijs.

The Sphere Quartet volgt sinds september 2019 de specialisatie Strijkkwartet en kreeg inmiddels les van diverse docenten. Stephanie van Duijn: viool, Phoebe Carleton: viool, Elisa Misas Santin: altviool, Henrique Constância: cello

The Sphere Quartet

WIJKCENTRUM JORDAAN & GOUDEN REAEL

Het wijkcentrum is gevestigd in het Claverhuis, Elandsgracht 70.

E-mail: bestuur@jordaangoudenreel.nl

Website: www.jordaangoudenreel.nl

Onze missie

Door in te spelen op de behoeftes van mensen, hen te verbinden en te activeren, bouwen wij samen aan een mooie, fijne en leefbare Jordaan en Gouden Reael.

■ WIJKRAADSVERGADERING

Het wijkcentrum organiseert de voor iedereen toegankelijke vergaderingen van de wijkraad. De vergaderingen vinden plaats op:

Maandag 15 juni, onder voorbehoud.
Locatie: Claverhuis 20-21.30 uur.

Maandag 14 september,
Locatie: Koffiehuis v.d. Volksbond, 20-21.30 uur.

Maandag 7 december,
Locatie: Claverhuis 20-21.30 uur.

Info en agenda: rversluijs@dock.nl

■ WIJKKRANT JORDAAN & GOUDEN REAEL

Stichting Wijkcentrum J&GR geeft vijfmaal per jaar de wijkkrant uit. Contact: krant@jordaangoudenreel.nl.

■ BUURTSUBSIDIES

Als u buurtactiviteiten wilt organiseren, kunt u daarvoor een financiële bijdrage aanvragen bij het wijkcentrum. Info: www.jordaangoudenreel.nl.

■ WEBSITE BEHEER

Info: www.jordaangoudenreel.nl.

■ JURIDISCH SPREEKUR

Gratis inloopspreekuur elke vrijdag tussen 15 en 16 uur. Voorlopig gesloten vanwege de coronacrisis.

Open Tuinendag

Voor de jaarlijkse Open Tuinendag heeft de werkgroep Meer Groen in de Jordaan een route uitgestippeld langs hofjes, zelfbeheertuinen en privétuinen in de Noord- en Zuid-Jordaan. Enthousiaste tuiniers stellen die dag hun tuin open om het publiek te laten zien wat er mogelijk is in de vaak beperkte ruimte in de stad. Routebeschrijvingen (tevens entreebewijs) à € 2,50 pp zijn op de dag zelf verkrijgbaar bij de drie beginpunten: Looiershof, Passeerdersstraat (deur naast nr. 18-24) en de tuin achter de poort op Willemsstraat 132. Deelnemende tuinen zijn te herkennen aan de groene lampionen bij de ingang.

Vanwege de coronacrisis wordt begin juni besloten of de Open Tuinendag op 21 juni kan doorgaan. Dit wordt bekend gemaakt op de website van het wijkcentrum (www.jordaangoudenreel.nl) onder 'nieuws'.

Open Tuinendag op zondag 21 juni van 11 tot 16.30 uur.

Wilt u helpen als iemand door corona de deur niet uit kan en hulp of een praatje nodig heeft? Bel ons!

Kunt u de deur niet uit en heeft u praktische hulp nodig of een luisterend oor? Bel ons!

Voor Elkaar in Amsterdam | Tel: 020 767 00 31 | dagelijks van 10.00 tot 16.00 uur

STEUN ONZE BUURTKRANT

Beste buurtbewoners,

Het zijn moeilijke tijden. We zitten voornamelijk thuis en de meeste dierbaren zien we alleen op 1,5 meter afstand. Winkeliers sluiten hun zaken, medewerkers raken hun baan kwijt. Ook bij onze krant zijn de gevolgen merkbaar. Onze krant wordt weliswaar gemaakt door vrijwilligers, maar er zijn wel kosten. Die worden voor de helft gedekt door de gemeente en voor de andere helft door adverteerders. Zij hebben het nu ook zwaar en daardoor staan onze inkomsten onder druk.

Ziet u kans onze gratis buurtkrant te steunen? Graag!

U kunt uw gift overmaken op rekening van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael, NL44 INGB 0000 0195 98 t.b.v. donatie wijkkrant.

Onze dank is groot

STEUN ONZE BUURTKRANT

Bij Simon de Looier
Bijbeccentrum

'Mijn hulp is van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft.'
Psalm 121: 2

We willen jullie als Jordaanburen bemoedigen in deze moeilijke tijden!

Neem gerust contact op!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
M: 06 38 32 76 38

Voor slechts € 98* kan dit uw advertentie zijn

HUIS AAN HUIS, BIJ 21.700 BUURTBEWONERS IN DE BUS

Bel 06-290 60 448 of mail naar: gilles@landgraphics.nl voor meer informatie over de mogelijkheden

* PRIJS IS EX BTW

Het Oud-Hollandsch Snoepwinkelje

Geopend di. t/m za. 11.00-18.30
Tweede Egelantierdwarstraat 2
1015 SC Amsterdam
020 420 73 90
www.snoepwinkelje.com

Alzheimer Trefpunt

Het Alzheimer Trefpunt is een prettige en veilige plek voor mensen met dementie, hun partners, familieleden, vrienden en hulpverleners. Ook andere belangstellenden zijn welkom. Lotgenoten kunnen met elkaar praten over hun ervaringen en er is veel informatie beschikbaar. U hoeft zich niet tevoren aan te melden. De toegang is gratis.

Woensdag 6 mei

Deze avond gaat niet door vanwege de coronacrisis.

Woensdag 3 juni

ERVARINGSVERHAAL VAN EEN MANTELZORGER

Een voormalig bezoeker van ons Trefpunt vertelt over zijn ervaringen als mantelzorger van zijn onlangs overleden partner. Laat u inspireren door zijn verhaal. Na-

tuurlijk is er ook ruimte voor het delen van uw eigen ervaringen.

Woensdag 1 juli

WAT KUNNEN MENSEN MET DEMENTIE NOG WEL?

Ruud Dirkse heeft vier boeken over dementie geschreven. Hij is ook de bedenker en initiatiefnemer van DemenTalent. Dit is een project, op verschillende plaatsen in ons land, ter ondersteuning van dementierenden bij hun pogingen zinvol vrijwilligerswerk te vinden. Ruud Dirkse vertelt over hun lerend vermogen en over wat DemenTalent voor mensen met dementie kan betekenen.

Adres: *Huis de Pinto, Sint Antoniebreestraat 69.*

Inloop vanaf 19 uur, start 19.30 uur, eind 21.30 uur.

MAANDAG EN DINSDAG GESLOTEN

Al een halve eeuw een begrip in de Jordaan

Hazenstraat 58 Amsterdam - 020 - 623 13 49 | 06 - 148 92 055 - www.hetstuivertje.nl

Nederlandse en franse gerechten

Ervaren topkok

Elke twee maanden presenteren we een nieuwe kaart

Ook vegetarische en veganistische gerechten

Mooie wijnen en speciale bieren

& BUURTSPREKUREN**Woon**

Voor informatie en advies over huren/wonen. Woonsprekuren, Elandsgracht 70. E-mail: centrum@wooninfo.nl, website: www.wooninfo.nl, tel: 020 523 01 14. Elke werkdag 14-16 en di 19-20 uur. Een afspraak maken is niet nodig.

Huurteam Binnenstad

Voor controle huurprijs en onderhoudsklachten. Telefonisch spreekuur dagelijks behalve woensdag, tussen 10-11 uur. Tel. 020 523 01 14.

Info: centrum@wooninfo.nl en www.wooninfo.nl.

Huurdersvereniging Centrum

Elandsgracht 70, 020 420 9962, info@huurdersverenigingcentrum.nl, www.huurdersverenigingcentrum.nl

CentraM, Maatschappelijke dienstverlening

Begeleidt en verbindt bewoners van Stadsdeel centrum op het gebied van financiën, instanties, relaties, wonen, zorg en welzijn. Telefonisch spreekuur ma t/m vrij 9.00-12.30 uur, 020 557 3338.

Pluspunt, een inloop

Het Pluspunt is een inloop voor vragen op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Ook voor ondersteuning bij financiële en administratieve zaken en het schrijven of bellen naar een instantie. De medewerkers van CentraM en DOCK willen u zoveel mogelijk zelf laten doen. Het inloopspreekuur gaat weer van start na Corona.

Mantelzorgondersteuning

CentraM biedt ondersteuning aan individuele mantelzorgers. Wij luisteren en denken met u mee en bieden informatie en advies. Bijvoorbeeld bij vragen over (samenwerking met) de zorg, over voorzieningen en praktische zaken, familie-

gesprekken, stellen van grenzen om overbelasting te voorkomen, het versterken van uw netwerk, het combineren van mantelzorg en werk en inzet van vrijwilligers. U kunt ons op werkdagen tussen 9 en 12 uur telefonisch bereiken (020 557 33 38).

Inloopspreekuur Vrijwilligerswerk

Op zoek naar meer informatie over vrijwilligerswerk? Benieuwd naar leuke vacatures in de buurt? Advies nodig wat het beste bij jou zal passen? Voor deze vragen en meer kun je terecht op de spreekuren van Vrijwilligers Centrale Amsterdam (VCA) www.vca.nu.

Blue Huiselijk Geweld

Voor wie te maken heeft met huiselijk geweld en behoefte heeft aan een luisterend oor. Voor wie meer hulp nodig heeft, wordt bemiddeld met de hulpverlening. Voor een afspraak met een vertrouwenspersoon, 020 557 3338, www.centram.nl.

BeterBuren Amsterdam

Voor hulp bij conflicten tussen burens en buurtgenoten, 085 902 2810 (lokaal tarief). Meer info via info@beterburen.nl en www.beterburen.nl.

Spreekuur Wijkbeheerder Ymere

Spreekuur voor huurders van Ymere. Marinixstraat 82-84. Maak een afspraak met Jan-Cees de Vries per telefoon (06 1187 63 37) of e-mail (j.de.vries@ymere.nl).

Spreekuur beheerders De Key

Spreekuur voor huurders van De Key. Dagelijks tussen 9 en 10 uur, Vinkenstraat 22, 020 621 43 33, Femke Felder/Kim Djoa.

MEE AZ Onafhankelijke cliëntondersteuning voor mensen met een beperking
Ook in de Jordaan geeft MEE Amstel Zaan kortdurende ondersteuning aan mensen met een beperking en hun mantelzorger(s). Voor vragen die te maken hebben met chronische ziekte, een lichamelijke beper-

king, autisme en niet aangeboren hersenletsel. Ook voor mensen die moeilijk leren. Op dinsdag, donderdag of vrijdag kunt u een afspraak maken met Lucy de Bie via 06 148 75 108 of l.de.Bie@meeaz.nl. Meer info: www.meeaz.nl.

Gebiedsmakelaars Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Centrum**Zuid-Jordaan & Westerdokseiland**

Annemieke Bult, 06 1094 7493, a.bult@amsterdam.nl.

Noord-Jordaan

Rosa Hoogstraten, 06 2269 3084, r.hoogstraten@amsterdam.nl.

Haarlemmerbuurt & Westelijke Eilanden

Matthew Eelman, 06 2209 1867, m.eelman@amsterdam.nl.

stadsdeelcommissie centrum west

j.groot@amsterdam.nl D66

b.van.der.sande@amsterdam.nl VVD

n.zeevenhooven@amsterdam.nl GroenLinks

m.joles@amsterdam.nl PvdA.

Stem van Centrum; website

Stemvancentrum.amsterdam.nl.

Nieuws van !WOON**Goed nieuws voor huurders met hoge all-in huur**

Ook huurders die een hoge all-in huur betalen, kunnen een forse huurverlaging afdwingen. Dit oordeelde het Gerechtshof Amsterdam onlangs. De betrokken huurder zag daardoor zijn huur verlaagd van € 2.270 naar € 1.248,50 per maand. Daarnaast betaalt hij € 567,50 als voorschot op de servicekosten, maar daarvan krijgt hij

bij de eindafrekening op basis van de feitelijke kosten nog een flink deel terug. Als huurders één bedrag betalen voor huur én servicekosten is er sprake van een 'all-in huur'. Via een procedure bij de Huurcommissie kunnen zij huurverlaging afdwingen door de netto huurprijs en de bijkomende servicekosten te splitsen. De wetgever vindt all-in huren onwenselijk. De regels voor de jaarlijkse huurverhoging hebben dan ook betrekking op de netto huurprijs. Op servicekosten mag de verhuurder geen winst maken. Hij mag alleen de werkelijke kosten doorberekenen aan de huurder. Uitsplitsing tussen huur en servicekosten is van belang om duidelijk te krijgen welk bedrag de huurder waarvoor betaalt. De wet bevat een speciaal artikel voor het splitsen van all-in huren. Hoewel de meeste verhuurders weten dat ze geen all-in huren moeten afspreken, gebeurt het nog steeds. De bij de rechtszaak betrokken verhuurder meende dat huurverlaging niet mogelijk was omdat er sprake was van een geliberaliseerde huurovereenkomst. Daarvan is sprake als de kale huurprijs aan het begin van de huurperiode hoger is dan de liberalisatiegrens. Die grens ligt per 1 januari jl. op € 737,14 per maand. Bij een all-in huur is bij aanvang van het huurcontract echter geen kale huurprijs bekend. Daarom oordeelde zowel de Huurcommissie als later ook de kantonrechter dat een all-in huurcontract nooit een geliberaliseerd contract is, ook niet bij hoge huren. In hoger beroep was het Gerechtshof het daarmee eens. Betaalt u ook een all-in prijs of twijfelt u daarover, vraag dan advies aan !WOON. Kom naar ons woonsprekuren of bel ons.

Let op

Vanwege het coronavirus kunnen onze openingstijden wijzigen. Kijk daarvoor op onze website www.wooninfo.nl.

& ZOEKERTJES

In de rubriek Zoekertjes kunt u als particulier/stichting een advertentie plaatsen. De tekst moet uiterlijk vrijdag 22 mei bij de redactie zijn. Zoekertjes zijn gratis en mogen maximaal 200 tekens bevatten. Tekst kan per mail worden gestuurd naar krant@jordaangoudenreael.nl.

Derdejaars geneeskunde studente zoekt urgent stille zelfstandige kamer: isawagenaar@gmail.com of 06 255 46 687.

THE WORK VAN BYRON KATIE in de Jordaan (Tussen de Bogen 13). Workshops, sessies en jaartrainingen door ervaren, gecertificeerde begeleider. Info: Aafke Heuvink, 06 218 70 535, www.living-heart.nl.

HEALING & PULSING

Bereik diepe heling van lichaam en geest d.m.v. energy healing en holistic pulsing. Kom relaxen op de vierde verdieping in de Jordaan! Info: 06 506 95 277 of www.energytoheal.nl.

Shirley Hessels, gediplomeerd ziekenverzorger helpt u graag als u zorg nodig heeft! Voor informatie kunt u bellen naar 06 227 61 110 (www.maatwerkzorg.nl).

YOGA IN HET CLAVERHUIS. Al meer dan twintig jaar. Woensdag van 19 tot 20.15 uur en vrijdag van 9.15 tot 10.30 uur. 10 lessen € 80. Met korting € 40. www.lydwinayoga.nl, tel. 020 4210878.

Kashmiryoga is diep ontspannend en zorgt voor innerlijke rust. Dus minder in je hoofd en meer in je hart. Dinsdag van 20 tot 22 uur op Brouwersgracht 270A. Bel voor gratis proefles met Ernst Jan: 06 249 77 300.

Yogales op donatiebasis: woensdag om 20.15 uur op Molenpad 15-17. Docenten in opleiding geven les, onder begeleiding van Barbara, senior Iyengar yoga lerares. Info: loop binnen, bel 06 - 825 88 116 of via www.iyengaryogacentrum.nl.

DE ZONDAGSSCHILDERS, CENTRUM VOOR BEELDENDE KUNST
Cursussen tekenen, schilderen, grafiek, ruimtelijk werken en beeldhouwen. Elke dag actief. Rozenstraat 206, tel. 020 62 43 933, www.dezondagsschilders.nl.

POLITIE

Alle wijkagenten zijn telefonisch bereikbaar via 0900 8844

Jordaan-Zuid

Dayenne Venema
dayenne.venema@politie.nl

Jordaan-Midden

Petra Goldstein
petra.goldstein@politie.nl

Jordaan-Noord

Tom Onderwater
tom.onderwater@politie.nl

Haarlemmerdijk e.o

Peter Noot
peter.noot@politie.nl
Max Engelder
max.engelder@politie.nl

Haarlemmerstraat e.o.

Stephan Fischer
stephan.fischer@politie.nl

Westelijke Eilanden en Westerdokseiland

Jeroen Ceelie
jeroen.ceelie@politie.nl

De 9 Straatjes

Peter Pisano
Peter.pisano@politie.nl

Jordaan&GoudenReael

Uitgave van Stichting Wijkcentrum Jordaan en Gouden Reael
Oplage 21.700, gratis huis aan huis bezorgd, 5 x per jaar

Bezorgklachten

krant@jordaangoudenreael.nl

Kopij/advertenties

Deadline 23 mei 2020; volgende krant verschijnt 25 juni 2020

Redactieadres

Buurtkrant Jordaan & Gouden Reael
Elandsgracht 70
1016 tx Amsterdam
06 - 155 78 722 (Rob Versluis)
krant@jordaangoudenreael.nl
www.jordaangoudenreael.nl

Hoofredactie

Frederique de Jong
IJsbrand van Veelen

Eindredactie

Karel de Greef

Redactie

Trudy Franc, Anke Manschot,
Dienie Meijs, Ingeborg Seelemann,
Roel van den Ende (fotografie)
Rob Versluis (DOCK)

Met bijdragen van

Pauline Roffel, Maxine van Veelen,
Aby Hartog, Aliet Rogaar, Barry
Speekman, Stephanie Pander

Uitgever

Gilles Graafland
gilles@landgraphics.nl

Vormgeving

Marjorie Brinkhuis (LandGraphics)
marjorie@landgraphics.nl
Nils Jonkers (LandGraphics)
nils@landgraphics.nl

Advertentie acquisitie

G. Graafland
gilles@landgraphics.nl
06 290 60 448

Druk

Rodi Media, Broek op Langedijk

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden stukken in te korten.

De krant wordt huis aan huis verspreid, ook bij brievenbussen met JA-NEE sticker of NEE-NEE sticker, omdat het buurtinformatie van gemeentelijk gesubsidiëerde welzijnsinstellingen betreft.

BIKE CITY
IN FIETSEN SINDS 1994
SPECIALIST IN REPARATIE EN VERHUUR

Verkoop van gereviseerde ex-huurfietsen
REVISED EX-RENTAL BIKES

Bandreparaties,
dezelfde dag klaar

7 dagen per week 9.00-18.00 uur
Bloemgracht 68 • 020 626 37 21
www.bikecity.nl • info@bikecity.nl

CORONA

HOUDT CORONA U THUIS EN HEEFT U HULP NODIG?

WERKT U IN DE ZORG EN GEEN TIJD VOOR BOODSCHAPPEN / ETEN KOKEN?

UW BUREN BIJEN U HULP AAN!

BIJVOORBEELD BOODSCHAPPEN, EEN PRAATJE VIA DE TELEFOON OF IETS ANDERS.

NEEM CONTACT OP MET DE BUURTWERKERS VAN HET CLAVERHUIS EN REEL ELKE DAG VAN 10:00 TOT 16:00 UUR

BEL 088-8555120
VOOR BURENHULP
in Amsterdam Centrum West

De kracht van wij samen **DOCK**

Steun onze gratis buurtkrant...
U kunt uw gift overmaken op rekening van Stichting Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael, NL44 INGB 0000 0195 98 t.b.v. donatie wijkkrant. Onze dank is groot!

**ADVERTEREN?
DAT KAN NATUURLIJK**
gilles@landgraphics.nl - 06 290 60 448
Jordaan & GoudenReael

Bij Simon de Looier
Bijbeccentrum X

'Werpt al uw zorgen op Hem, want Hij zorgt voor u.'

1 Petrus 5:7

We willen jullie als Jordaanburen bemoedigen in deze moeilijke tijden!

Neem gerust contact op!

Rini Vos, evangelist 'Bij Simon de Looier'
Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam
M: 06 38 32 76 38